

DOMOLJUB



Izbujna vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice šte. 2. naročilna, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** 

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petstvrta (šestina „Domoljubove“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri vsakratnem objavljenju primeren postop po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Č. kovalni promet poštno-hranilnega urada šte. 824.707.

Štev. 49.

V Ljubljani, dne 6 decembra 1906.

Leto XIX.

Liberalni učitelj od šole proč.

Z liberalnimi učitelji imamo danes besedo. Ti ljudje so zelo huđi na Domoljuba, kar nas pristrčno veseli. Skrbeli bomo, da ne bodo dobili priloznosti ga hvaliti, dokler bodo rili v svojem liberalstvu. Dne 15. novembra so imeli liberalci v Ljubljani zaupni shod; veljal je samo za Kranjsko, toda izvenkranjski liberalci se drže popolnoma tistih načel kakor kranjski. Soča je za Goriško to odkrito povedala. Na tistem shodu so bili tudi učitelji. Črnagoj z barja je izpovedal, da stoji učitelji v ogromni večini v narodno-napredni stranki.

Zaupni shod je sprejel med stvarmi, ki se hoče zanje potezati liberalna stranka, tudi to, da se mora ločiti cerkev od države in šole. Za danes nas briga samo prvo. Mimogrede naj povemo, da so se zaupnega shoda z dežeze udeležili večinoma samo liberalni krčmarji, ki ravno od svoje strani najbolj zlorabljajo cerkev in cerkveno življenje v svoje dobičkarske namene. Proti cerkvi zabavlja tak človek, kot pajek na muhe pa preži na ljudi, ko hodijo v cerkev in vse pobožnosti, — redne in izredne, — izkorišča za

svoj žep. Takim liberalnim krčmarjem bi bilo dobro povedati, da bodo ljudje prej ločili cerkev in cerkveno življenje od liberalnih krčem, nego se bo začela ločevati cerkev od države.

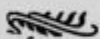
A danes se nam ne gre za liberalne krčmarje, marveč za liberalne učitelje. Ti torej hočejo ločiti šolo od cerkve. Po kranjsko rečeno se to pravi, da noben duhovnik ne bi smel prestopiti praga šole, da bi se v šoli krščanski nauk sploh več ne učil in da bi se vse, kar spominja na vero, izločilo iz šole. K nam se hočejo prenesti francoske razmere. Da se za to ogrevajo liberalni advokati in pisarji, nas ne briga. Ti naj poračunajo te stvari s svojo vestjo. Pri liberalnih učiteljih je pa stvar drugačna. Ti imajo svoje prevzete, zaprisežene dolžnosti, ki jih morajo zvrševati, ker so tudi plačani za to. Kdor jih plačuje, mora tudi gledati nanje. Rekli smo, da so zapriseženi. V svoji prisegi se zaveže vsak učitelj, da bo izpolnjeval šolske zakone. Med temi stoji tudi določba, da se šola mora truditi za nраво-versko vzgojo. Učitelj torej priseže, da bo njegovo delovanje v šoli v nраво-verskem duhu. Naš liberalen učitelj pa pripada stranki, katera hoče ločiti cerkev od šole. Prej se je

posamni liberalni učitelj lahko izgovarjal, češ jaz sicer držim z liberalci, toda za to pa nisem. Odslej se ne more več. Stranka je sprejela imenovano zahtevo v svoj program, in kdor spada v stranko, mora ta program sprejeti.

Liberalni učitelj ima torej zdaj dve dolžnosti, ki si druga drugi biteta v lice. Po svoji prisegi mora vzgajati nраво-versko, potemtakem mora delovati v soglasju z duhovnikom in z verskimi nauki; po svojem strankarstvu pa mora delovati popolnoma nasprotno: duhovnika iz šole ven, z vero ven! Tako naj toraj liberalni učitelj nosi dve duši v sebi, eno versko-nраво, kot je prisegel, drugo liberalno, kakor jo zahteva stranka. Čudno bitje! Na dve plati pa učiteljevo delo ne gre. Po naši sodbi je nemogoče, da bi liberalni učitelj mogel zvrševati svojo prisego, hkrati pa svojo strankarsko dolžnost. Vprašanje je, kam se bo nagnil, kaj bo raje prelomil, prisego ali liberalstvo. In v tem oziru bodi vsem liberalnim učiteljem na ves glas povedano, da naše ljudstvo krivoprisežnikov ne bo trpelo med vzgojevatelji svoje mladine. Poskrbelo bo, da tisti učitelji, kateri nočejo zvrševati svoje prisege, tudi v šoli ne bodo imeli nič opraviti.

V tem oziru se ne da prav nič glihati. Učitelj, ki misli po zahtevi liberalne stranke iztisniti veronauk in duhovnika iz šol, naj si poišče drugega kruha, pri naši mladini nima ničesar opraviti. Učitelj Crnagoj je na liberalnem shodu pravil, da se bo pri prihodnjih rodovih poznalo delo liberalnih učiteljev. Naj si zapiše za uho, da bo slovensko ljudstvo temeljito poskrbelo, da še pred prihodnjimi rodovi izgine vrsta takih mož, ki hočejo odpraviti vero iz šole, izmed učiteljstva.

Zavpili bodo, da jih preganjamo, in da jim žugamo s krutostmi. S čim pa nam oni žugajo, to naj pomislijo. Mi ne mislimo preganjati nikogar, marveč samo mirno in v zavesti svojih dolžnosti pravimo, da hočemo braniti svojo mladino takega vpliva, ki ga je v imenu učiteljev pri zaupnem shodu napovedal učitelj Crnagoj, kdor hoče biti pameten, prav! kdor noče, tudi prav! Posledice naj si pa sam pripiše!



Izobrazbi.

Kako naj si predstavljamo božje stvarjenje sveta?

Ta že ne zna svetega pisma, si bo mislil kdo, ko bo prebral naslov. Notri v knjige svetega pisma naj pogleda, pa bo vedel. Počasi, prijatelji! Človek je silno radovedna stvar, in če mu kako reč še bolj natanko razložiš, bo imel vedno še s to vprašanj na jeziku. Sveto pismo pa omenja stvarjenje sveta precej na kratko iz lahko umevnih razlogov, ker Bog ni hotel, da bi bilo sv. pismo učna knjiga zvezdoslovja za visoke šole, kjer bi se pisalo o stvareh, ki z našim izveličanjem niso v nikaki ožji zvezi. Mi bi torej raje kaj bolj natančnega slišali o postanku sveta. Razun tega pa je znano, da se nahajajo na svetu mnogi učeni ljudje, katerim sta vera in Bog deveta briga, in ti radi sejejo ljuliko med pšenico, tako da je treba ž njimi računati. Ako se izkaže, da se nauk znanosti vjema s svetim pismom, bomo s tem globokejšim prepričanjem verovali v njegov božji izvor. Poglejmo torej, kaj pravi znanost, in primerjajmo potem to s svetim pismom!

Sveto pismo začne pripovedovanje o stvarjenju tako: V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo. Znanost nas uči, da je bila v začetku samo neka plinasta snov, iz katere se je razvijala zemlja in vse zvezde, in ta snov je imela v sebi moči, da se je iz nje zamoglo vse razviti. Tej snovi pravimo prasnov. Razprostirala se je po celem vesemirskem prostoru, a je bila silno redka. Vsled privlačne sile, ki jo je imela tudi ta prasnov, se je začela na posameznih mestih zgoščevati in se zbirati v kroglice, iz katerih so pozneje postali svetovi. Prasnov za naše sonce in njega planete se je zbrala tudi v veliko kroglico, ki je segala dalje v vseмир, kakor so najoddaljenejši pla-

neti od solnca. Ko se je ta prasnov začela zgoščevati, se je začela iz gotovih vzrokov vrteni okoli osi, in sicer tem hitreje, čim bolj se je krčila. To vrtenje postalo je sčasoma tako hitro, da se je na površju vsled velike sredobežne sile odtrgalo nekaj prvotne snovi od ostale kroglice in se je ta odtrgana snov začela samostojno vrteni okoli prvotne kroglice, ker jo ta vsled privlačnosti ni pustila odleteti naprej v vseмир. To odtrgavanje se je zgodilo večkrat, seveda v dolgih presledkih. Oddaljena snov se je sklopila zopet v kroglice in iz teh krogelj so nastali solnčni planeti. Pozabili smo omeniti, da se je od že ločenih krogelj zopet odtrgalo nekaj snovi, iz katere so postali meseci planetov. Za to ločevanje planetov od prvotne kroglice govori dejstvo, da se gibljejo vsi planeti okoli svoje osi in meseci pravno tako obletavajo svoje planete v isti smeri, v kateri se njih planeti sučejo okoli osi. To gotovo ni le slučajno, ampak ima vzrok v prvotni skupnosti prasnovi. S krčenjem snovi se je začela razvijati vročina, ki je postajala tem večja, čim bolj se je kroglica manjšala, tako da so bili v neki dobi vsi planeti našega in drugih solnc v tem stanju, kot je sonce dandanes. A vročina ni ostala v planetih, temveč se je počasi izgubljala v ledeno mrzli vseмир, v katerem je še dandanes, kakor smo že povedali, sto ali še več stopinj mraza. Vsled ohlajevanja so se izpremenili plini v tekočine in nazadnje, ko je planet izgubil zadosti toplote, se je napravila na njem tenka trda skorja, ki je postajala počasi debelejša, a v sredini je bilo vsled toplote še vedno vse raztopljeno. To vidimo pri zemlji še dandanes, kajti ognjeniki bruhajo iz sebe raztopljeno kamenje in druge snovi. To nam dokazuje, da je sredina naše zemlje tako vroča, da je vsak kamen notri v tekočem stanju. Voda, ki se je nahajala takrat na zemlji, je bila vsled velike vročine, prihajajoče skozi tanko skorjo iz sredine zemlje, izpremenjena večinoma vsa v pare, ki so tvorile tako goste in visoko segajoče oblake, da niti en žarek solnca ni prodrl do površja zemlje. Odslej naprej bomo opazovali samo razvoj zemlje. Ta je bila torej obdana z gostimi oblaki, da je vladala na njeni površini neprestana tema.

Ali ne stoji vse dosedaj povedano v nasprotju s svetim pismom? Ne, ampak v soglasju. Sveto pismo sploh vsega tega razvijanja ne omenja. Videli smo, da Bog ni neposredno ustvaril zemlje, ampak snov, a kot sveto pismo, lahko rečemo, da jo je res On ustvaril, ker se je ves razvoj vršil po njegovi volji. Če pravimo: Bog je ustvaril zemljo, je to samo krajši izraz za resnico: Bog je ustvaril prasnov in ji dal moči, da se je iz nje razvila zemlja. Saj pravimo v vsakdanjem govoru n. pr.: Lavdon je premagal Turke, dasi vemo, da so jih premagali njegovi vojaki, katere je tako dobro vodil, da so zmagali. Sveto pismo ne omenja tudi nič, koliko časa se je razvijanje godilo. Trajalo je to razvijanje precej milijonov let, predno so se planeti ločili od skupne kroglice in se je na njih površju napravila trda skorja. O vsej tej dolgi dobi molči sveto pismo in začne s opisovanjem zemlje, ko je bila na njej že trda skorja na površju in se je bilo sesedlo tudi že nekaj vode po celi površini, medtem ko so gosti oblaki delali noč. Na zemlji takrat še ni bilo hribov in dolin, kot dandanes, vse je bilo popolnoma gladko in zato jo je pokrivala povsod voda. Sv. pismo pravi, da je bila pusta in prazna, tema je vladala na njej in vode so jo pokrivalo. Omeniti moram na tem mestu, da pisatelj svetega pisma opisuje vse tako, kot bi bili videli ljudje, ako bi bili že takrat na zemlji, in za-

molči, česar bi se ne bilo videlo. Počasi so se začeli neprodni oblaki zgoščevati v vodo, ali — po domače rečeno — deževalo je, da je moglo priti nekaj svetlobe do površja zemlje, a oblaki, ki so se seveda vedno znova delali, so bili še tako gosti, da se sonce samo in mesec nista videla skozi nje. Svetloba je bila nekako taka, kot je dandanes ob deževnih dneh. Sveto pismo nam pripoveduje to tako, da je Bog rekel: Bodi svetloba, se torej vjema, ker so seveda po božji volji postali oblaki redkejši. Sedaj so se začeli menjavati že dnevi in noči. Pod izrazom svetega pisma: In bil je večer in jutro, prvi dan, ni treba misliti, da se je vse godilo v času 24tih ur, ampak po nauku razlagalcev svetega pisma pomenja ta dan neko nedoločeno dobo, lahko več tisoč ali milijonov let, v katerih se je na zemlji razvilo eno stanje v drugo.

V drugi taki dobi so se vzdignili oblaki, ki so segali do površja zemlje, do sedanje višočine, seveda vse po božji volji, in to razlaga tudi sveto pismo. Suhega sveta se takrat še ni videlo. Ker se je zemlja neprestano ohlajala, se je tudi vedno bolj debelila trda skorja. Znano pa je, da zavzemajo raztopljene snovi večji prostor, kakor če so v trdem stanju. Ker se je zemlja strjala, so morale nastati proti sredini luknje in votel prostor, in površje se je nagubalo. Na nekaterih krajih se je sesedlo, nastale so doline na drugih krajih se nekoliko dvignilo, to so hribovi. Da rabimo malo smešno primer: To je ravno tako, kakor ko se človek postara. Prej ima obraz lepo okrogel in gladek, kakor je bila tudi naša zemlja včasih čisto ravna, ko pa se človek postara, dobi gube in brazde po obrazu. In podobno so se na zemlji naredili hribovi in doline. Vsled tega je voda otekla v nižave in se je prikazala suha zemlja, kar nam pripoveduje tudi sveto pismo. Suha zemlja je torej bila, svetloba tudi že, dasi slaba, a rastlo še ni ničesar na površju. Tedaj je Bog ustvaril prve rastline, travo in dreve. Da bi pa rastline mogle uspešno rasti, je bilo treba, da je včasih posijalo sonce. To se je zgodilo, ko so se prejšnji gosti oblaki še bolj zredčili in se je pokazalo na posameznih mestih jasno nebo. Tedaj so prvič pozdravili solnčni žarki še mlado zemljo. Sveto pismo pripoveduje to tako, kot bi bil Bog solnce, mesec in zvezde šele takrat ustvaril. To je umeti tako, da jih je takrat prvič pokazal in bi jih bili ljudje, ako bi bili takrat že živeli, prvič videli. Poprej jih takorekoč na zemljo ni bilo, ker se niso videli zaradi gostih oblakov. Zato se šele tako pozno omenja njih ustvarjenje. Izrečno pravi sveto pismo, da jih je Bog ustvaril, da bi Izraelci ne začeli teh božjih stvari častiti kot bogove, kakor so to delali drugi narodi. Za nekatere planete je sonce še dandanes nevidno, ker jih obdajajo nepretrgano oblaki in jim nikoli ni mogoče videti površja.

Nato se je vršilo stvarjenje dalje. Najprej je Bog poklical v življenje živali vseh različnih vrst, da bi tako pripravil na zemlji ugodna tla za človeka. Ko je bilo vse pripravljeno, je ustvaril še njega in mu izročil vladno nad vsem. S tem bi bila dovršena naša naloga. Če še enkrat gremo nazaj, vidimo, da se stvarjenje, kot ga popisuje sveto pismo, res lepo vjema s tem, kar je spoznala posvetna veda za resnično. Pravzaprav ne moremo reči: za resnično, ker nimamo neposrednih dokazov, da se res vse tako vršilo, kot smo mi opisali. A opazovanje današnjega stanja zemlje, meseca, solnca in drugih planetov nas privede do tega zaključka, je torej samo velika verjetnost, da se je vse zgodilo tako, kot smo opisali.

Pri razlaganju svetopisemskega poplisanja se nam je ozirati posebno na dve točki: da sveto pismo govori z verskega stališča in da je namenjeno neizobraženim Izraelcem. Bog bi bil lahko navdihnil pisatelja, da bi bil popisal natanko, kako je On ustvaril vse reči, a natančnejše raziskavanje je rajši prepustil ljudem. Pred vsem je hotel vtisniti Izraelcem v spomin, da je vse stvarstvo njegovo delo. Zato se vedno ponavlja, da je ustvaril to in to. Ni pa treba ravno misliti, da je Bog vsako reč neposredno ustvaril, ampak je gotovo dal prvotni snovi moči, kot jih ima sploh snov še dandanes, da se po njih razvije, in ob enem hotel, da se to nadalje tako razvija, kakor se je razvilo, da je nastala iz prasnovi zemlja v sedanjih obliki, solnce in zvezde. To velja za razvoj zemlje iz prasnovi. Moči, da bi začele rasti rastline, pa mrtvi snovi ni dal, ker jo dandanes tudi nima, ampak te so nastale po izrečni Njegovi volji. Istotako živili in človek. Je tudi veliko bolj dostojno njegove vsemogčnosti, če si mislimo, da je dal že pri stvarjenju prasnovi moči, ki so delovale pri razvijanju vsemira, in da mu ni bilo treba naprej in naprej posegati v njegov razvoj.

Izraelci so bili prvotno pastirji in so bili zelo malo izobraženi. Da so razumeli, je bilo treba čisto priprosto pisati, vsako učenost izpuščati. Oni bi ne bili mogli pojmiti, kako je n. pr. nastalo vsemirje, ako bi bilo vse popisano, in bi jim bilo sveto pismo knjiga s sedmimi pečati, kar je zvezdoslovje še dandanes večini ljudi.



Političen pregled.

DELEGACIJE.

Naš cesar se imenuje s praviim naslovom »Njegovo cesarsko in kraljevo apostolsko Velikanstvo«. On je namreč cesar avstrijski in kralj ogrski in hrvaški. Od leta 1867 imajo Ogrri in Hrvači v Budimpešti svoj državni zbor, ki ima za Ogrsko in Hrvaško ravno take pravice, kakor naš državni zbor na Dunaju za naše avstrijske dežele. Vendar imamo z Ogrri in Hrvači precej skupnih stvari. Najprej je skupen vladar Franc Jožef. Ta ima oblast čez Avstrijo in Ogrsko in Hrvaško. Tudi voljki so skupni. Sicer se poznajo ogrski vojniki ker so »špičkarji«, toda ravno tako so cesarski kakor naši in nekateri ogrski ali hrvaški regimenti so pri nas v Avstriji, naši pa nekateri na Ogrskem. Seveda so skupni potem tudi stroški za vojaščino. Z Ogrri in Hrvači imamo skupaj tudi »ministrstvo za zunanje stvari.« Ta minister ima namreč nalogo, da gleda, da se dobro razumemo z drugimi državami, kakor so Nemčija, Rusija, Angleška in druge. Pod njegovim vodstvom so tudi konzuli. Konzuli so namreč zastopniki države v tujih večjih mestih. Kdor je bil kaj po svetu, je gotovo imel tudi s konzuli opraviti. In še nekaj imamo skupnega z Ogrri in Hrvači, in sicer finančnega ministra. Skupni minister za vojaščino in oni za zunanje stvari potrebujeta namreč precej denarja in za ta denar mora skrbeti skupni finančni minister. Denar dobi deloma iz davkov, deloma pa iz carine. Carina ali »col« imenujemo namreč tisti denar, ki se mora plačati na meji države, če se kaka stvar pelje čez mejo.

Seveda morajo kakor drugi ministri tudi trije vsako leto poročati poslancem, zakaj so denar porabili in povedati, koliko ga hočejo za drugo leto. Ker bi pa bilo vse poslance skupaj spravljati le preveč zamudno, zato izvoli naš in ogrski državni zbor izmed sebe nekaj poslancev, pred katerimi potem govore

ministri in ki se posvetujejo o skupnih zadevah. Ti od poslancev izvoljeni poslanci se imenujejo delegatje in vsi skupaj delegacija. Slovenski se namreč pravi delegat — poslanec.

CESAR V DELEGACIJAH.

Vsako leto se snideta avstrijska in ogrska delegacija in sicer enkrat na Dunaju in drugič pa v Budimpešti. Vsako leto pride tudi cesar k prvemu sestanku delegacij. Tam pove glavne stvari, kako je razmerje naše države do tujih držav, dalje pove, koliko se bo potrebovalo za vojaščino in take stvari. Skupni ministri pa morajo predložiti svoje račune za prihodnje leto. Potem gre navadno cesar okoli poslancev in skoro vse nagovori. Posebno zanimivi so bili letošnji cesarjevi nagovori. Opazilo se je namreč popolnoma jasno, da je cesar sam naglašal potrebo nove volivne pravice. S tistimi poslanci, ki so nasprotniki splošne in enake volivne pravice, je cesar zelo malo govoril in tudi proti njim je naglašal, da je nova volivna pravica potrebna za državo. Poparjeni so bili najbolj različni grofje in baroni, da jih je cesar skoro prezrl in da je z navadnimi, kmečkimi in delavskimi poslanci veliko govoril. Dobesedno zapišemo pogovor med cesarjem in dr. Šusteršičem, ki zastopa Kranjce in tudi vse Slovence v delegaciji, ker štajerski, koroški, goriški in tržaški Slovenci do sedaj nimajo svojega zastopnika. Ki je cesar prišel do dr. Šusteršiča mu je najprej rekel, da ga veseli, da ga zopet vidi in potem pristavil: »Pač že dolgo niste bili doma?« Dr. Šusteršič je odgovoril: »Velikanstvo, letos se nam v tem oziru slabo godi, veselimo se že vsi na Božič, ko bomo zopet enkrat videli družino.« Cesar je nato spravljal pogovor na razmere v kranjskem deželnem zboru in odločno izrazil svojo željo, da se tam povrnejo dobre razmere, obžaluje, da se to ni zgodilo že pri zadnji seji. Dr. Šusteršič je odgovoril, da se bodo po prihodnjih volitvah zboljšale razmere tudi v kranjskem deželnem zboru in je povdarjal, da je tričetrtinska večina tudi sedaj že pripravljena razmere urediti. Cesar je ponovil odločno željo, da pride v kranjskem deželnem zboru do rednega dela. Tudi z drugimi ljudskimi poslanci je cesar prijazno govoril in odločno povedal, da on želi, da se uvede volivna pravica.

SKUPNI PRORAČUN.

Skupni ministri so v delegacijah predložili proračun za svoje potrebe za prihodnje leto. Skupni vojaški minister zahteva 305 milijonov kron in sicer izmed tega 32 milijonov kron za nove topove, 3 milijone kron za nove trdnjave ob meji, drugo bodo pa pojedli vojaki. Razven tega potrebuje vojna mornarica za nove bojne ladje in za pomorske vojake 45 milijonov kron. Vsega skupaj bo torej snedla vojaščina drugo leto 350 milijonov kron. To je precej drago plačanje »oborožen mir«. Ministrstvo za zunanje stvari potrebuje drugo leto 12 in pol milijona kron, da plača svoje konzule, pisarne itd. Še posebej bo treba dati za vojaško upravo Bosne in Hercegovine sedem in pol milijona kron. — Kaj pa skupni finančni minister? Kje bo dobil ta denar? 130 milijonov kron bo prinesla carina ali col, drugo bo pa treba pokriti z davki. Veliko bo!

DRŽAVNI ZBOR.

V državnem zboru se nadaljuje obravnavo o novi volivni pravici. Zopet je bila enkrat nevarnost, da nasprotniki volivne pravice zmaga. Sporekli so se namreč Čehi in Nemci zaradi razdelitve volivnih okrajev na Češkem. Na Češkem je namreč izmed vsaj 100 prebivalcev 63 Čehov in 37 Nemcev.

Po tem razmerju bi morali Čehi dobiti — ker pride na vse Češko 130 poslancev — 82 čeških poslancev in 48 nemških. Znana je vsem nemška požrešnost in nenastitljivost. Ker imajo sedaj še moč v državnem zboru, hočejo vse po svoje narediti. Čehi so precej odjenjali in zahtevajo samo le 78 poslancev in za Nemce 55. Nemci pa v svoji požrešnosti zahtevajo celo, da bi dobili Čehi le 75 poslancev, Nemci pa 58. Boj je bil tukaj in bati se je bilo, da se ob tem razbije cela volivna preosnova, ker Čehi in Nemci so dovolj močni, da se jim drugi ne morejo ustaviti pri glasovanju. Posredovali so naši poslanci in našim so se pridružili še Poljaki. Naši poslanci so rekli: »Mi vemo, da se godi Čehom krivica, ker ne dobe toliko poslancev kakor jim jih gre po številu, toda sedaj je nemogoče pomagati. Nemci imajo večino in če ti nočejo sprejeti tega predloga, bo splošna in enaka volivna pravica šla po vodi. Zato bomo mi glasovali tako, da ne bo obveljal ne eden in ne drug predlog. Čehi naj dobe 75 poslancev, Nemci pa 55. To je tudi obveljalo. Na ta način se je rešila ta preporna točka, ki je delala toliko skrbi ministrom in poslancem. Ta teden je prišlo na vrsto glasovanje o Koroški, Štajerski, Kranjski in Istri.

»DELO ZA LJUDSTVO.«

Že parkrat smo poročali, kako se obnašajo nekateri poslanci, ki hočejo na vsak način preprečiti volivno pravico. Danes navedemo zopet malo stvari, ki bodo vse zanimale. Kakor smo že rekli, so eni izmed glavnih nasprotnikov splošne in enake volivne pravice različni grofje, baroni in sploh bogataši. Ti si kar mislijo ne morejo, da bi imeli pri volitvah le en glas, kakor ga bo imel kmet in delavec. Zato nagajajo, kar le morejo. Včasih so mladane cesarju pete lizali, sedaj pa, ko je cesar sam rekel, da je tudi on za novo volivno pravico, se pa repenčijo in uganjajo neumnosti. Cesar jim je zato tudi pokazal, da se zmeni zanje toliko kot za lanski sneg. Vidi se pa tem gospodom, da jim je za cesarja le takrat, kadar se gre za njihove pravice. Če jim pa malo na prste stopi, pa malo manjka, da bi naredili kak upor.

Drugi pa ropotajo in zabavljajo v državnem zboru, kakor barabe. Pretekli teden je pa v petek nastal v zbornici popoln pretep. Vzrok so bili največ Nemci, ki so stavili prenapete zahteve in so se raztogotili, ko ni prodri neki predlog. Skočili so skupaj nekateri posebno hudi Čehi in Nemci in se začeli ruvati, lasati in metati tintnike drug v drugega. Kar naenkrat jih je bilo kakih 30 skupaj in so se topli in vpili kot bi bil sodnji dan. Drugi so seveda mirili, bolj plašni so pa gledali od strani. Čehi so bili posebno hudi na predsednika, ker so mislili, da jih je on goljufal in ni prav štel glasove. Več Čehov je zato planilo na predsednika in komaj so ga rešili iz njihovih rok. Postavil se je posebno poslanec Prohaska, ki je kar po vrsti metal pretepače v stran. Ko se mu je predsednik zahvalil in izrazil začudenje o njegovi moči, je ta vzel goldinar iz žepa in ga skupaj zvil. — Mislimo, da po vpeljavi nove volivne pravice ne bodo več prišli taki pretepači med poslance ampak razumni možje.

ZATIRANJE POLJAKOV POD PRUSKO VLADO.

Že parkrat smo poročali čitateljem »Domoljubovim« o krivicah, ki jih uganja nemško nasilstvo med Poljaki, ki se morajo uklanjati nemškemu gospodarstvu. Da bodemo položaj, v katerem so Poljaki še bolj spoznali, ne bo škodovalo, če izpregovorimo še nekoliko o njihovih razmerah. Poljaki pod prusko vlado

imajo samo nemške šole, samo veronauk se je vedno učil v materinskem jeziku in molilo se je v šoli po poljsko. Veronauk v šoli ne poučujeje duhovniki, ampak učitelji. Ti so se hoteli pruski vladi prikupiti in zato so začeli učiti tudi veronauk v nemškem jeziku. To je na jako razburilo vse poljsko prebivalstvo. Da bi mirnim potom prišli nazaj do svojih pravic, obrnili so se Poljaki s prošnjo do vlade, do samega nemškega cesarja, toda povsod so bili surovo zavrženi. Ko so uvideli Poljaki, kako silnim potom jih hočejo ponemčiti, vzbudila se je v njih narodna zavednost in povsod, kjer biva poljsko ljudstvo, so se vršili shodi in posvetovanja, kako bi dosegli nazaj to mrvice pravic, katere jim hoče vlada s silo vzeti. In kaj se je zgodilo? Kar naenkrat se je raznesel glas, da so v neki šoli začeli otroci štrajkati in niso hoteli moliti in odgovarjati veronauka v nemškem jeziku. Kakor blisk se je to razširilo po celi deželi in kmalu so začeli po vsej deželi poljski otroci štrajkati, tako, da le sedaj število štrajkuločih otrok že skoro 100 tisoč. Da pa se je štrajk tako hitro razširil po celi deželi, je bilo zato mogoče, ker je o vseh teh dogodkih kaj podrobno pisalo ljudsko časopisje ki je na Poznaniskem jako razširjeno. — Neki poljuden list šteje 67.000 naročnikov, drugi pa 40.000. — Ta štrajk šolskih otrok je popolnoma zmedel račune pruski vladi in kakor se kaže, ne bo drugega izhoda zanjo, kakor da se uda poljskim otrokom. S tem štrajkom je v zvezi tudi narodno probujenje Poljakov. Pokazalo se je, da so se kraji, kateri so se štelili že med izgubljene za Poljake, s tem štrajkom vzbudili in da so tudi po teh krajih začeli štrajkati. Tri ure od nemškega glavnega mesta Berolina se že začenjajo poljske vasi, torej imajo Nemci prav pred vratmi hudega sovražnika. Kako so hoteli zatreti Poljake, nam kaže tudi to-le: Ustanovila se je neka nemška komisija, katera dobiva leto za letom od vlade več sto milijonov zato, da kupuje od Poljakov posestva in jih prodaja Nemcem s tem namenom, da bi izpodrinili Poljake iz njihove zemlje. Ko so Poljaki to opazili, jih je vzbudilo to tako, da smatralo vsakega za izdajalca domovine, kdor proda Nemcem svoje posestvo. Da bi se zadovoljnim in revnim kmetom pomagalo, ustanovili so Poljaki veliko posojilnic in hranilnic, da se jim ni treba zatekati v času sile k Nemcem.

Edino, kar so Nemci s svojim nasilstvom dosegli je to, da so pokazali zopet enkrat svetu, kako znajo širiti svojo kulturo! Ali niso podobne razmere tudi pri nas? Poglejmo na Korosko in Stalersko in videli bomo, da niso nič boljše razmere, kakor na Poznaniskem. Slovenski otroci v nemških šolah, kjer se jim vbiha v glavo blažena nemška kultura v jeziku, ki ga ne razumejo. Podobno kakor na Poznaniskem hočejo tudi nam iz rok iztrgati naša rodna tla in se utaboriti na slovenskih tleh. Tudi pri nas se mora še vzbuditi ona narodna zavest, kakršno so pokazali Poljaki nasproti svojim zatiralcem! — Vse poljsko prebivalstvo pa je presenetila vest, da je nenadoma umrl nadškof Stablevski v Poznanju zadet od kani, ki je, kakor smo že zadnjič poročali, stopil odločno na stran svojih rojakov v boju za svete pravice. Smrt njegovo spravljalo v zvezo z razburjenjem, katero mu je povzročila ruska vlada vsled štrajka poljskih šolskih otrok.

RUSIJA.

V ruski državi so se sedaj večinoma polegli viharji, ki so tako grozovito divjali še pred nedavnim časom, in ki so prinesli Rusiji toliko gorja. Le tu in tam se čule še kak odmev, ki spominja na revolucijo, vendar se vse zopet hitro poleže. Nekaj drugega pa grozi veliki ruski državi, nova nesreča jo prihaja obiskavati, proti ji namreč letos ve-

ilka lakota. V tem revolucionarnem času so se ljudje bolj malo brigali za svoja poljedelstva, tudi letina je bila slaba in posledica tega je lakota. Najhuje je pa to, ker v kazansku okraju že sedaj kmetje nimajo kaj jesti, ko se šele začenja zima, in ropajo po državnih žitnicah. Ko se bo lakota oglasila tudi po drugih krajih, tedaj bo prišlo novo gorje nad rusko državo. —

Tudi na Kitajskem je letos huda lakota. Čez 10 milijonov ljudi trpi lakoto in umirajo gladu. Tuje oblasti so se obrnile na Evropo in na Ameriko, naj se pošlje ubogim, gladnim Kitajcem kaj podpore.



Listek.

Povest s Kozjaka.

(Napisal Marijan.)

Miha Paj in Janez Bizelj sta bila posestnika na Kozjaku, to se pravi, edina posestnika, edina soseda, in nihče jima ni krtil božjega miru, če si ga sama nista. Zalibog, da sta si ga večkrat. Je že tako v slabi človeški naravi, da človek ne more živeti vedno zlepa. Že kaj pride, kar zdazpazdaj skali čisto in jasno ozračje človeškega življenja; pa se spet zjasni in dobro je za nekaj časa.

Tako je bilo tudi na Kozjaku med obema sosedoma. Čez teden sta se pričkala in prepirala za razne stvari, ko pa je prišla nedelja, sta se z bogala in šla skupaj k maši, ker fara je bila daleč in je dolgočas človeku hoditi samemu. Po maši sta se po navadi kod ustavila, se ga malo nalezla, in začel se je zopet govor trd in srdit in se končal s prepirčkom. Zamahovala sta drug proti drugemu toliko časa, da je eden odnehal. Eden je moral, sicer bi ga drugi pivci imeli za trmoglavca, in Kozjak bi bil prišel pri dolincih ob dobro ime, tega pa nista hotela. Kajti ljubila sta svoj Kozjak, še bolj pa njegovo dobro ime, ki je slovelo daleč okrog po dolini. Domov sta hodila nekoliko časa skupaj, po potu drezala in suvala drug drugega, ker jima je kaplja ogrevala možgane in tudi telesu dalala moč; vselej se je pa zgodilo, da jo je eden popihal naprej, ko se je naveličal sosedovih besedij, drugi pa jo je kreval počasi za njim, kakor bi se mu nikamor ne mudilo, in se jezil, kako vražje prepirljivega človeka mu je Bog odlečil za soseda. Tako je bilo vedno vsako nedeljo, dasi ne od nekaj.

Ko sta bila namreč Janez Bizelj in Miha Paj še mlada, ko nista imela še svojih gruntov, takrat sta zapuščala včasih Kozjak in hodila v dolino fantov in takrat sta se še jako dobro razumela. Bila pa sta to fanta, ki nista imela para. Miha je bil majhen, pa jezichen. Brada mu je stala malo naprej in mu pri vsaki besedi po dvakrat zamivala, v čelustih pa je imel zataknjene zelo redke in drobne zobe, ki so se mu pokazali vsi od prvega do zadnjega, kadarkoli je spregovoril. Sloh je menda govoril samo z brado in zobmi, in jezik je bil le postranski pripomoček. Janez pa je bil dolg in suh možic, tako, da so mu dolinci rekli — sablja. Morda je ime tudi zaslužil, ker glava mu je molela gotovo za meter naprej kakor ostali život, nose so na nalogoma canlale in ostalele odzad. Tako je bil res podoben zaviti turški sabli. Govoril je malo in počasi in smrejal maloštevilne besede s novdarki svojih rok. Ne bi mu bil prisodil, da se rad prepira, pa se je. Sicer se je pa moral, ker je bil Paj zelo nataktnjen človek. — Čudno, pa ob

enem lepo je bilo videti, kadar sta jo prejšnja leta primahala v dolino. Janez počasi — danes enkrat — jutri enkrat — poleg njega pa Miha hitro kakor bi kolo vrtil. Takrat v mladosti sta se lepo razumela in živela prijetno življenje. Ko sta si pa izbrala za bodočnost boljše polovice — ko sta se oženila in postala možakarja, se je začelo drugače. Zdaj sta gledala vsak nase, pa tudi delala vsak zase. Kakopak! Vsak je samemu sebi najbližji in vsakdo mora gledati na svojo korist, sicer se ne dá živeti. In tako je lahko umljivo, da je bila povod nepotrebnih besedi vsaka majhna reč. Kadar sta se sporekla, sta jima stopili na stran tudi brhki ženici, Pajka Palu, Biziljevka Bizlju, in jezicali so vsi vprek, dokler jim ni bilo zadosti. Drugi dan ali čez par dni je bilo zopet dobro.

Biziljeva hiša je stala v rebri. Paleva pa na vrhu griča, tako da je Paj lahko videl, kaj dela Bizelj; Bizelj pa je bil vedno v nevarnosti pred Pajevimi drobnogledimi očmi.

Enkrat so dale besedam povod kokoši, ki so si bile prišle hrane iskat na Biziljev gnoj. Bizlju se to ni dobro zdelo. Zagrabil je na drvih krenelce in ga zalučil za njimi, da so z glasnim kokotom odletele. Paj je slišal, ker je stal pred hišo in se ozrl.

»Ho-ho! Kaj so ti napoti moje kokoši, štulec,« je kričal nizdoli in si ogradil usta z obema rokama, da je glas bolj odmeval.

»Ti bom že dal! Doma jim dai zobati, pa v kurnik jih zapri, da ne bodo razkopavale po mojem,« je odgovarjal Bizelj.

»Kaj sem jih jaz zapodil na tvoje? Sem jim rekel, naj grejo?«

»Pazi nanje! Na mojem nimajo nič opraviti! Zapri jih v kurnik, pravim!«

»Tebe bom! Si potreben!«

»Sebe daj! Si petelinje sorte!«

»Čakaj, štulec! Boš videl, kaj zna petelin!«

»Znaš, znaš — kavšati pa kričati!«

»Ti bom že dal!«

Paj je prijel preklto, skakal pred svojo hišo in pihal od jeze. Prihitela je iz veže Pajka in mu pomagala. Doli si nista upala. Tudi Biziljevka je priletela in pomagala svojemu. Pri tekli so otroci — Pajčki in Bizelčki — in stala si je vojska oči v oči, in letelo so mušice z jezikov, da se je kar bliskalo. Hujšega ni bilo, kakor po navadi ne. Končal se je boj s tem, da sta obe vojski izginili vsaka v svojo hišo in zaloputnili vrata.

Paj je imel zadaj za hišo lepe hruške. Zlahtnice so bile. Bingljale so med listjem mlo in proseče, da se je oglasila mladim Bizelčkom v globinah srca vroča slast po njih slasti, ki se je odlašala v emboli, čimboli leno so zlahtnice binolile in jih vabile. Samo težko je bilo do njih, ker je bil pri Palevih vedno kdo doma. Bog vari, da bi jih bil stari zasačil na njih. Mlade Bizelčke bi bil kar po vrsti razčesnil, kakor se razčesne mlada rogovila. Pa so vendar hodili okoli hrušk in oprezovali tako dolgo, dokler jim ni bila enkrat sreča mila. Nikogar ni bilo doma. Halo, zdaj na le nad nje! Dva sta splezala na vrh, punčka pa je ostala spodaj na straži. Fantka sta obirala, jedla, devala za sraico in jih sestrici metala dol, ki je proseče zrla za njima. Pa je kmalu minilo vse veselje. Brž dol! Groza! Paj je prihitel in že od daleč kričal kakor žriav. Bizelčki so komaj odnesli pete, Paj pa s prekljo za njimi.

»Vam bom dal, ščeneta hudirjeva! — U, da bi se vam goltanci zarasli, lažniki, nenasitni! Mole hruške bi obirali... Ti, ti!...«

Bizelj je zapazil drendaj in skočil ven.

»Kaj je spet?« — Otroci so bežali za hišo in gledali, kaj bo. Bali so se očeta in bali so se tudi Paja.

»Ti bom dal, kaj je! Tebe bom, koren stari!«

»Ti boš ja! Kaj so ti storili?«

»Pazi nanje! — O hruške, tako lepe hruške... požrli so mi jih!«

»Katere hruške?«

»Škodo plačaj! Veje so polomili...«

»Tvoji nikdar nič ne store, meniš?«

»Kaj moji! — Plačaj!«

»Zadnjič so mi plot podrli tvoji paglavci,« se je pritoževal Bizelj.

»Plačaj,« se je repenčil Paj. »in vstrahuju jih!«

»Ti pa svoje — amen!«

Bizelj se je skrtil v hišo; Paj pa je še nekaj časa stopical s preklo v roki okoli njegove hiše, godrnjal in se jezil, potem pa krenil spet na svojo ljubo Pajevino. Po poti je pobiral hruške, ki so jih poprej v strahu otroci pometali stran in pomilovalno je vsak sad posebe pogledal... »Uj, take lepe hruške, pa mi jih gredo obrat... Za vsako gospodo bi bile. — Se svojim jih ne privoščim, pa da bi mi jih tuj brglezi?... Pa ravno ti-le Bizljevi?... Dal jim bom... ne, staremu pokažem, ker jih ne vstrahuje! Lepi otroci bodo — za samo škodo... Se kesal se boš, ker jih ne držiš kot se spodobi!... Kdaj moji hodijo po tvojem? Plot podrli — kajpak!... Naj mu ga!« — bi bil dosti prida.

Potem je vzel motiko — ponjo je bil prišel, a slučajno zapazil Bizeljkice — in odšel mrmraje na hjiivo. Tam je pravil ženki, kaj se je zgodilo, da je vse narobe, če nikogar ni doma, da hudirja Bizljevega ne bo nikdar več pogledal, da mu je samo v škodo in tako naprej, kar mu je prišlo ravno na jezik. Pajka mu je vse lepo pritrjevala in prikimavala. Seveda, žena mora tako.

Drugi dan pa je že bila Pajka doli pri Bizljevki.

»Oh, daj, daj, posodi mi malo soli!«

»Kaj ste pa včeraj imeli?«

»Eh, veš kaj so otroci! Naš stari se pa tudi za vsako stvar naphne. Ni vredno... Hruške so nam obrali — žlahtnice — vaši... Daj, daj, strinja, sem čisto pozabila jo kupiti, da ne bomo jedli neslanega!«

»Saj je naš tudi tak!«

»Ti tudi veš, strinja.«

»Si ti kaj boljši?«

»Vsi smo enaki! Kozjak je Kozjak — in trkamo se drug z drugim.«

Bizljevka je dala soli in Pajka je odšla. Tako je bilo zmerom. Pri hiši je česa zmanjkalo in sosed je moral k sosedu. V hribih je težko.

Enkrat pa je bilo skoro kar zares in par nedelj nista šla Kozjakarja skupaj k maši. Bila je čudna stvar, zato je prav, da se dene na papir.

Prišel je bil na Kozjak mlad fant popotnik z brašnom na rami. Bog vedi od kod, in zavil

v prvo hišo k Bizlju. Rad bi bil prenočil. Bizelj bi ga bil vzel pod streho, pa se je bal. Izgovarjal se je, da nima prostora, da ga ne pozna i. t. d.

»Zakaj pa nisi ostal doli v dolini?«

»Se mi mudi — moram jutri naprej čez hribe.«

»Po vaseh je več ljudi, doli bi bil ložje. Kaj bo Kozjak, saj vidiš, da imam samo eno luknjo! Kam naj te denem?«

»Se bomo st. snili.«

»Ne, ne morem, kakor bi rad. K Paju pojdi!« In zamahnil je Bizelj s svojo dolgo roko in pokazal na Pajevino. »V veži boš spal, saj ima prostor!«

Komaj se ga je odkrižal. Dasi je bil Bizelj počasne pameti, se mu je zdel človek vseeno malo sumljiv. V očeh ni imel nobene odkritosrčnosti in gledal v tle, kakor bi nečesa iskal. »Zakaj ni prenočil v dolini? Česa išče na Kozjaku? Dve hiši — pa jo krene k nam. Kaj bo hodil preko Kozjaka čez hribe, ko ima drugod bližje! E, fant, fant, ne hodiš najbrž po pravih potih... Tam naj te ima Paj in pogovorita se kakor hočeta. Kaj me briga! Če te ne vzame, pa pojdi odkoder si prišel!« Tako je modroval Bizelj. Vedel je pa že naprej, da se bo Paj kregal, ker je tujca poslal k njemu.

(Konec prihodnjič.)

Razgled po domovini.

Pri občinskih volitvah v Moravčah je zmagala sijnjo »Slovenska Ljudska Stranka« z 19 odborniki, kljub vse liberalnim spletkam in agitacijam. Čast vrlim volivcem, ki se niso dali vpreči v liberalen jarem! — Po raznih krajih naše dežele se bodo v kratkem vršile občinske volitve. Opozorjamo svoje somišljenike na to. K volitvam naj pride vsak volivec, da ne pride kaka občina po brezbrzičnosti katoliških mož pod liberalno komando. Liberalci, ki se potezajo za ločitev cerkve od države, za razporoko, za brezversko šolo, ne smejo gospodovati katoliškemu ljudstvu. Slovensko ljudstvo je dolžno to preprečiti, zato vsi na volišče, kadar vas kliče dolžnost.

Najnovejše je sprejetje volivne reforme v državnem zboru. Hudo so se trudili nasprotniki volivne reforme, v prvi vrsti slovenski liberalci Tavčar, Ferjančič in Plantan, da bi padla vsa stvar, a korenito so se zmotili. Pogoreli so na vsej črti. Z veliko večino je bila sprejeta v soboto ponoči v državnem zboru. Pri vseh ljudskih prijateljih je zavladalo veliko navdušenje, ko so se sprejele vse točke tudi še v tretjem branju. Tavčar in Plantan sta si prizadevala pridobiti za mesta dva poslanca in ju vzeti kmetom, a ni šlo. Obveljal je vladni predlog, po katerem dobi kmečko ljudstvo deset poslancev, liberalci pa enega, in še ta je zelo dvomljiv. Slava našim poslanecem, osobito dr. Šusteršiču, ki si je znal s svojim vplivom pridobiti skoro vse slovenske poslance, da so Slovencem pripomogli do tolikoštevilnega števila poslancev, ki pridejo v prihodnji državni zbor.

O kočevskem nemškem mandatu piše graška »Tagespost«, da bo zanj hud boj, ako kandidature ne sprejme knez Auersperg. Oglašajo se kandidati, ki pravijo, da mora ta mandat zastopati le rojen Kočevce, tako n. pr. profesor dr. Hans Tschinkel iz Prage in okrajni šolski nadzornik Peerz iz Ljubljane.

»Tagespošta« te dve kandidaturi odklanja ter se vnema za grofa Barbota. »Tagespošta« poroča, da bo stopla v boj tudi nemška krščansko-socialna struja in da ji prideta pomagat z Dunaja dr. Gessmann in Steiner. Poroča se tudi, da nameravajo Kočevarji ponuditi poslanstvo bivšemu deželnemu glavarju Gštetenhoferju.

Cesar dr. Šusteršiču. Pri sprejemu avstrijske delegacije v Budimpešti, je cesar nagovoril tudi dr. Šusteršiča, izrekujoč, da ga veseli, zopet videti ga. Pristavil je: »Pač že dolgo niste bili doma?« Dr. Šusteršič: »Velicanstvo, letos se nam v tem oziru slabo godi, veselimo se že vsi na Božič, ko bomo zopet enkrat videli obitelj.« Cesar je nato spravil pogovor na razmere v kranjskem deželnem zboru in odločno izrazil svojo željo, da se tam povrnejo normalne razmere, obžalujoč, da se to povodom zasedanja ni posrečilo. Dr. Šusteršič je odgovoril, da se bodo pri prihodnjih volitvah zboljšale razmere tudi v kranjskem deželnem zboru in je povdarjal, da je tričetrtinska večina tudi že sedaj pripravljena razmere urediti. Cesar se je poslovil z odločno željo, da pride v kranjskem deželnem zboru čimprej do normalnega razmerja. — Liberalci so seveda zopet silno razburjeni radi tega milostnega nagovora cesarjevega na dr. Šusteršiča.

Pastirski list vseh avstrijskih škofov se je prebral po vsej Avstriji prvo adventno nedeljo raz prižnic. List jako lepo govori o nakanah nasprotnikov sv. cerkve, ki krepko in vztrajno delujejo za razporoko in svobodno šolo. Verniki naj bodo na straži in naj se po dobrem časopisju opozarjajo na gibanje sovražnikov sv. vere.

Železnica Kranj-Tržič se prične v kratkem graditi. Stavbeno vodstvo stanuje v Kranju v Rosovi hiši. Leta 1907 v jeseni se bomo že vozili po železnici v Tržič.

Duhovske spremembe o ljubljanski škofiji. Imenovan je bil preč. g. Matej Rihar, župnik v Šmartnem pri Litiji, za dekana litijske dekanije in za knezoškofijskega duhovnega svetnika. — Premeščena sta bila č. g. Andrej Zgaga, bivši kaplan v Žužemberku, v Kolovrat in č. g. Ivan Lomšek, kaplan v Koprivniku na Kočevskem, v Stari trg pri Poljanah.

Ob grobu duhovnega svetnika č. g. Janeza Škvarče. Dne 27. t. m. umrl je v ljubljanskem Leonišču g. svetnik in upokojeni župnik Janez Škvarča. Rojen je bil blagi pokojnik dne 11. maja 1845 v župniji St. Jošt nad Polhovim gradcem v vasi Butanjeva hiš. št. 25. Oče njegov, Jakob Škvarča, je bil spoštovan posestnik ondi. Mati mu je bila Terezija rojena Jankovič. Spodnjo gimnazijo je izvršil v Ljubljani, gornjo pa v Reki l. 1866 ter napravil zrelostno preskušnjo z odliko. — Več let je bil njegov razrednik g. profesor Friderik Žakelj. Njegovi učitelji so hoteli, da bi se posvetil profesuri, a srce ga je sililo v semenišče; v Ljubljani je slušal in dovršil bogoslovne nauke. Posvečen je bil v mašnika leta 1870 in je služboval kot duhovni pomočnik najprej v Dragi od 19. septembra 1870 do 5. septembra 1871 — potem na Igu do 9. septembra 1873, v Slavini do 24. aprila 1884 in kot kurat v Budanjah od 25. aprila 1884 do 3. januarja 1894; v tem času je bila kuracija Budanje povzdignjena v samostalno župnijo; pokojnik imenovan župnikom, ostal je potem v Budanjah do l. 1905, ko je prosil za stalni pokoj in je bila njegova prošnja tudi uslišana, ker zaradi svoje neozdravljive srčne napake in od tod izvirajočih stenokardičnih napadov in splošne slabosti ni mogel več uspešno opravljati svojih stanovskih dolžnosti; a žal, le eno leto je užival zasluženo pokojnino. — Pokojni gospod župnik je bil vnet in goreč duhovni pastir; v Budanjah se je pod njegovim vodstvom

sezidala nova, krasna župna cerkev s stroški blizu 80.000 K in to vse s prostovoljnimi prispevki in darovi ter tlako župljanov; ustanovil je za dekleta Marijino družbo, za mladeniče k s. izobraževalno društvo in vse z veliko vnuemo in vzorno vodil. V priznanje njegovih zaslug podelil mu je prevzvišeni g. knezoškof 10. septembra 1899 naslov in značaj knezoškofijskega duhovnega svetnika. — Župnija Budanje žaluje za svojim prvimi župnikom, duhovniki za svojim zvestim tovarišem in dobrim svetovalcem. — Pogreb župnika je bil jako veličasten. Poleg mnogih gg. duhovnikov ga je spremljalo k Sv. Križu na pokopališču tudi odposlaništvo zvestih mu Budancev. — Naj počiva v miru!

Umri je v selški župniji na Gorenjskem g. Fr. Demšar, oče g. deželnega poslanca Franca Demšarja. — V Voloski je umrl 29. novembra preč. g. monsior dekan in župnik Z e m l j i č. — Naj v miru počivata!

Živahno gibanje se je pričelo v krščansko socialni zvezi v Ljubljani. Skoro vsak večer se vrše razni poučni tečaji. Pričelo se je pred dobrim tednom tudi s telovadbo. Kako je bilo to potrebno, dokazuje veliko število mladeničev, ki prihajajo k telovadnim uram. Telovadne ure so se razdelile sledeče: ponedeljek, starejši gospodje od 8.—10. ure; torek, člani od 8.—10. ure; četrtek, člani od 8.—10. ure; petek, naraščaj od 8.—10. ure, nedelja, vaiteljski zbor od 8.—12. ure dopoldne in člani od 4.—6. ure popoldne. Gospodične, ki žele obiskovati žensko telovadbo, naj se blagovoljno zglasiti pri načelnici ženskega oddelka slov. kršč. soc. zveze, g. M a n f r e d o. Obisk vseh telovadnih ur je nepričakovano obilen, zlasti živahno je v telovadnici pri telovadnih urah članov, ob torkih in četrkih zvečer ter v nedeljo popoldne.

Društvo »Abstinent« je zborovalo 28. novembra v prostorih krščansko-socialne zveze v Ljubljani. Najprvo je predaval dr. K r e k o o predmetu »Pijača navada«. Dokazal je, da je prazen ugovor, da je pijača potrebna radi dela, radi dušnega razpoloženja, obnebjata itd. G. tajnik P o d l e s n i k je poročal o delovanju društva, ki šteje že 313 članov in je prirejalo po raznih krajih dobro obiskana predavanja. Občni zbor je sklenil ta-le važni predlog: Družba sv. Mohorja se naprosi, naj bi v »Koledarju« v pregledu izdala tudi vsakoletni pregled antialkoholnega gibanja na svetu. »Abstinent« želi, da družba razpiše od časa do časa nagrade za povesti s protialkoholno tendenco. »Astinent« je pripravljen, da poskrbi družbi iz svoje zaloge članke poučne vsebine glede na protialkoholno gibanje. Občni zbor pa pohvali družbo, ker je že izdala dokaj primernih, bodisi poučnih, bodisi slovstvenih protialkoholnih spisov.

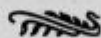
Novo podjetje. Josipu Lenarčiču, veleposesniku na Vrhnikih in lastniku turnske graščine pri Kriškem, je podelila kranjska deželna vlada koncesijo za izrabljenje savskega padca pod Krškimi v svrhu pridobivanja električne moči. Ta naj služi za razsvetljavo po celi savski dolini od Sevnice do Zagreba, ako se sklene tudi s slednjim mestom ugodna pogodba in tudi za industrijske svrhe. Kanal, ki ga v ta namen skopljejo, se bo odcepil pod krškim mostom na levi strani Save; dolg bo približno štiri kilometre in bo pri mrtviškem brodu zopet zvezan z Savo. Med ljudstvom v savski dolini vlada veliko zanimanje za podjetje; eni se vesele dela, ki se jim odpre, drugi pa novcev, ki jih dobe za odstopljena zemljišča, druge pa zopet tare radovednost. Posavje bo pa izgubilo svoje stare zanimivosti ter jih odstopi povsod se razširjajoči elektriki in ž njo zvezani valeobrtni.

Ponarejeni bankovci po 20 kron. Pred celjskimi porotniki so bili obsojeni 62letni posestnik Martin Germ iz Dobrove na štiri leta in njegov sin Martin Germ na tri leta težke poostrene ječe, ker sta razpečevala ponarejene 20kronske bankovce, katere sta dobila iz ameriške Kerkovičeve delavnice ponarejenega avstrijskega denarja. V Žužemberku in na sejmu v Skocijanu sta obdolženca imela smolo, ki ju je privedla pred porotnike. Pri hišni preiskavi so našli v postelji Germa ml. skritih še 77 ponarejenih 20kronskih bankovcev.

Ljubljanski porotniki so obsodili na vesala 22 let starega hlapca Alojzija Župevca iz Krškega, ki je umoril v bližini pokopališča pri Sv. Križu v Ljubljani v Janeževem hmelju Nežo Mlakar. Z britvijo ji je prerezal vrat in ij odnesel 18 K 40 h denarja. Župevc je prosil pomiloščenja.

Zadruga ljubljanskih gostilničarjev je sklenila, da velja po novem letu po vseh gostilnah vrček piva 22 vinarjev, s 1. januarjem ustavijo gostilničarji prodajo smodk in svalčic, dokler ne dobe privozije. Gospod Zajc je nasvetoval, naj bi se prihodnjo spomlad vršil shod kranjskih krčmarjev, kar se je sprejelo.

Listnica uredništva. Gospodu dopisniku iz »I« in še več drugim: Kar smo že večkrat povedali, zopet in zopet ponavljamo: Ako dopis ni že v ponedeljek zjutraj v Ljubljani, ga »Domoljub« v številki tistega tedna ne more prinesiti. To v blagohotno ravnilo!



Gorenjske novice.

Iz kamniškega okraja.

g »Čebellca« v Mengšu obeta, da bo jako dobro delovala. Takoj prvi dan se je vložilo 134 K 48 vin. Le tako naprej!

g **Iz Loke pri Mengšu.** Dne 2. decembra je priredilo izobraževalno društvo iz Mengša predavanje v Loku pri Jožefovcu. Prostorna hiša je bila natlačeno polna, tako, da so morali ljudje stati v stranski sobi in v veži. Bilo je gotovo nad 150 poslušalcev. Iz tega se vidi, kako je ljudstvo ukaželjno. Govor je bil o socialnih razmerah v rimski državi ob Kristusovem času. Ljudstvo je z zanimanjem poslušalo. Vsa čast vrtilim Ločanom!

g **Iz Špitaliča.** — Dne 29. novembra ob 10. uri po noči je začelo goret gospodarsko poslopje F. Pristavnika, po domače Kebliča v Starih Slemenih. — Pogorel je skedenj, hiša in svinjak. Ogenj je zapazil 40-letni Lovro Pečovnik. Kdo je zažgal, se še zdaj ne ve.

g **Iz Moravč** se poroča: Veselica kat. izobraževalnega društva v nedeljo, 25. novembra je izvrstno uspela. Na vspredu je bilo petje in srečolov. Nato se je uprizorila dramatična predstava »Vaški skopuh«, ki je vzbudila mnogo zanimanja. Med igralci moramo posebno pohvaliti vaškega skopuha. Še bolj pohvalno pa se moramo izraziti o njegovem bratu Zlomku. Ta je s svojim živahnim nastopom in šaljivim obnašanjem napravil največ smeha. Navzoče občinstvo je bilo kar očarano in se strme čudilo, kako je mogoče kmečkemu fantu tako domače nastopati na gledališkem odru. Marsikdo bi bil mislil, da gleda pred sabo mestnega igralca, dasi poznamo v njegovi osebi Ant. Vidregarja, mladeniča iz moravške okolice. Tudi uloga »Jec-laj« je bila v pravih rokah. Tako je preživelo društvo zopet veseli dan in tacihi mu še mnogo želimo.

Iz kranjskega okraja.

g **Iz Trboj.** Našo cerkev so začeli prenavljati. Eno prihodnjih nedelj se bode vršilo slovesno blagoslovljenje novega križnega vega pota, katerega je napravil kipar Aleksander Götzl iz Ljubljane. Tudi ostala cerkvena notranjščina se prenavlja, delo se je izročilo kiharju Pucu iz Skofje Loke. — N o v o u s t a n o v l j e n a družba treznosti šteje vže 125 udov, med katerimi je precej mož in mladeničev. — Predzadnji ponedeljek je bil pogreb Frančiške Krek-Kržič, gospodinje iz znane stare hiše.

g **Naklo pri Kranju.** Železnica Tržič-Kranj je gotovo dejstvo. Z zgradbo se prične takoj Nova železnica bo drdrala skozi nakelsko kotlinino in bo imela v Naklem svojo postajo. Z njo pa bo šel v zasluženi pokoj srednjeveški poštni voz, ki je skrbel za zvezo med Kranjem in Tržičem. — Š o l a. Jednorazrednico so sezidali l. 1859, kjer je poučeval g. Jožef Travenč dolgo dobo 40 let. V svoji oporoki se je spomnil tudi Naklancev in šole. Sedanjo dvorazrednico vodi g. Franc Petrič, ki neumorno deluje na polju prave ljudske prosvete. L. 1908 bodo zidali novo dvorazrednico. — P r e d a v a n j e. G. Franc Pavšič je predaval »O zgodovini naklanske fare«, katero sta sestavila č. gg. Koblar in Vrhovnik ter izdala v posebni knjigi. Rojstno leto fare ni znano. Najstarejši župnik se imenuje Ortof l. 1271. Fara je bila podložna v srednjem veku oglejskim patriarhom. Nekaj časa so jo oskrbovali goriški grofje, potem grofje ortenburški, ki so prodali vas Okroglo frizinškim škofom, potem pa celjski grofje. Ko se je ustanovila ljubljanska škofija je postal lastnik fare ljubljanski kapitel, ki je tudi še dandanes oddaja. Iz turških, protestantskih in francoskih časov je nam ohranjen marsikak zanimiv podatek. Od l. 1832 je obseg fare neizpremenjen. — P r e d s t a v a. Šalovgra »Pravda« se je uprizorila dvakrat. Igralci so izvrstno igrali, posebno Lesnikar in Orehar, ki sta se zaradi jeza toževala sedem let naposled pa se sprijaznila v ječi. Pri predstavi je bil navzoč državni poslanec g. Pogačnik. — B o l e z e n. Kakor po nekaterih krajih na Gorenjskem, se širi tudi tu, zlasti med mladino vročinska bolezen. — N e s r e č a. Na Okroglem je pustila pretekli teden Sava na bregu mrtvo truplo. Ponesrečenec, o katerem ni danes še nič znanega, je imel zlato verižico in zlata prstana. Komisija je izrekla, da so mu pri padcu v Savo počila pljuča. — D a u m r e t i m o r a, vsakdo vé, ne vé pa, kdaj, kako in kje.

g **Bralno društvo v Naklem** priredi v nedeljo popoldne 9. t. m. predavanje takoj po krščanskem nauku. Predaval bo Fr. Petrič »o nekaterih pregrehah šolske mladine.«

g **Iz tilhega Loma.** 25. listopada, na dan sv. Katarine smo cerkveni god kaj slovesno praznovali. Po preteku šestih let so fantje iz spodnje doline po stari navadi zopet darovali cerkvi sveče, letos celi stari cent. Na prostorni mizi v farovžu je bilo zvršenih 19 snopičev sveč, v vsakem po 8—10 velikih, manjših pa po 25, lepo z širokimi svilnatimi trakovi ovitih. Malo pred sv. opravilom so prišli fantje v sporedu, potem ključarja po domače Ježovec in Godnjov imenovana, z svetilkami za njima pa, pri taki svečanosti neobhodno potrebni godci. V sporedu so se vrtili zopet v cerkev, kjer jih je pri velikih vratih domači duhoven sprejel, jih vodil pred oltar, in od posameznega sveče prevzel. Potem je bila pet sv. maša z blagoslovoma, pri kateri je neustrudljivi domači pevski zbor, s katerim se moremo Lomljani ponašati, pod vodstvom mladega gospodarja Franceta Megliča z izvrstnim petjem popolnil lepo slavnost. Ljudstva, tudi gospode iz Tržiča je bilo toliko.

je bila naša prijazna cerkev prepolna. Popolne so bile pete sv. litanije. Bilo je prav lepo, kakor že dolgo ne tako, 26. listopada pa je bil peti rekvij z biljami in libera za pokojne dobrotnike cerkve sv. Katarine.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz Dola pri Ljubljani. Pred dobrimi 14 dnevi je zapustil našo župnijo č. g. kaplan R. Smolej, ki je tu 4 leta neumorno deloval v naš dušni blagor in marsikaj dobrega ukrenil v korist cele župnije. Po njegovem prizadevanju se je ustanovilo tukajšnje »Kat. izobraževalno društvo«, ki v sebi združuje vrle može in mladeniče, ter jih na podlagi katoliških načel izobražuje z dobrim berilom in pošteno zabavo. Tako zabavo in res nedolžno veselje nam je društvo napravilo s svojo veselico v nedeljo dne 25. novembra. Priveditev se je po naših skromnih razmerah kaj dobro obnesla. Naši mladeniči društveniki so predstavljali znano igro: »Nemški ne znajo«, ter vse vloge izborno pogodili. Se jim pač pozna, da niso nastopili v prvič. Navzoče mnogobrojno občinstvo se je enkrat od srca nasmejal ob slanih dovtipih Robatega, Toneta in Jožka. Petje, moški in mešani zbor, pod vodstvom našega novega organista g. Cadeža, je tudi kaj ugačalo, posebno smo lahko ponosni na čisti in ljubki sopran, Marsikje, kjer imajo večje zборе, bi ga nam zavidali. Vse je bilo z veselico zadovoljno, prireditelji njeni pa tudi z moralnim in gmotnim vspehom. — Vendar se je osnovala pri nas tudi posojilnica, in čuje se nekaj od strani, da bo z novim letom že poslovala. Če bo res, in kako se bo obnesla že sporočimo!

g Iz St. Vida nad Ljubljano. Prav zelo zanimivo in mnogobrojno obiskano predavanje je bilo v nedeljo v Blaž Potočnikovih čitalnici. Predaval je prečastiti gospod kanonik Ivan Sušnik iz Ljubljane o zrakoplovih, njih sestavi in pomenu. Prihodnje nedeljo, dne 9. t. m. bo predaval gosp. Ivan Podlesnik o zgodovini denarja in o razvoju bank. Kdor hoče nekoliko bližje spoznati »vladarja sveta« — denar, — naj ne zamudi tega predavanja. — Napredek v kmetijstvu. Tukajšnje kmetijsko društvo je pretekli teden dobilo bencin-motor z gonilno silo 3 konjskih moči. Motorja društvo še ni kupilo, ima ga samo še na poskušnji, pa vse kaže, da ga bo kupilo. Mnogoteri posestniki so ga že poizkusili pri rezanju slame in vsi so veseli, da ni treba več vpregati živine in jo mučiti cel dan in v gepeljnu. Motor je kar na vozu, pa se zapelje pred pod, kolesa se podlože, jermen se napelje z motorja na slamoreznic in v treh do štirih urah se nareže toliko rezanice, kakor z živino en cel dan. To veliko pomeni za posestnika, ki živino med tem časom lahko porabi za kaj drugega. Motor se je dosedaj prav dobro obnesel. Če ga bodo kupili, ga bodo rabili tudi pri mlatilnicah. Če bo motor dobro delal, se bo v 4 letih sam izplačal.



Dolenjske novice.

Iz ribniškega okraja.

d Kar smo slutili, se je tudi zgodilo. Dr. Šifrer, ribniški župan, je odklonil zaupništvo v izvrševalnem odboru liberalne stranke. Saj je pa tudi nečuvosten od strani liberalcev, najprej koga neopravičeno sramotiti, pozneje ga pa vendar smatrati za svojega najskrenejšega pristaša.

d Kapelo sv. Družini na čast nameravajo postaviti na »Sedlu« med Globelom in Jelovcem v sodraški župniji. V ta namen sestavil se je poseben odbor, ki bo skrbel za potreben

denar in gradivo pri domačinih, bodisi doma ali v Ameriki. Postaviti pajko kapelo tako prostorno in spodobno, da se bo lahko v njej maševalo in po gorečnosti odbornikov sodimo, da se jim bo to posrečilo.

d Ogenj. V soboto, dne 24. novembra je že četrtič gorelo v ribniški dolini v zadnjih par mesecih. Sedaj je bil ogenj v Kotu pri Ribnici. Pogorel je k sreči samo en skedenj.

d Predstava. V nedeljo, dne 25. novembra je v Ribnici izobraževalno društvo priredilo predstavo, pri kateri sta se uprizorili igri »Čašica kave« in »Dve materi«. Igralo se je prav izvrstno; nekateri prizori so ljudstvo kar očarali. Pohvaliti moramo društvene taboraše. Novi pevovodja g. Sicherl je mož na svojem mestu. Udeležba je bila tako ogromna, da mnogi niso dobili v prostorni društveni dvorani več prostora. Zato se predstava ponovi dne 9. decembra.

d Predavanje. V nedeljo, dne 2. decembra bo v izobraževalnem društvu ob 3. uri popoldne predaval g. Rožun, fotograf iz Litije, in bo svoje predavanje poživil s slikami s skioplikonom. Predavanja se lahko udeleži vsak, tudi ženske. Udeležite se te novosti v obilnem številu!

† **Simon Gregorčič.** Letošnje poletje smo imeli v Ribnici čast, imeti več tednov v svoji sredi zamrlega dičnega pesnika Simona Gregorčiča. Zato je bila v Ribnici iz občinske hiše razobešana ob njegovi smrti črna zastava. Ribničani mu ohranijo gotovo blag spomin!

Iz litijskega okraja.

d Litija. V Mineralu, Kansas, v Ameriki se je ponesrečil pri razstrelbi v rovu Franc Kimovec iz Litije. — Bolj kot lansko leto je bilo letos obiskano večno češčenje v litijski cerkvi dné 28. nov. Zlasti sklep je bil lep.

d Kresnice. Od nas je šla pred dobrimi šestimi tedni polna upov in sladkih nad v daljno Aleksandrijo služit Frančiška Kokalj. A dné 18. nov. je tam daleč od domovine umrla v protestantovski bolnišnici previdena s svetimi zakramenti. Prej je služila v Trstu, kjer je bila vpisana v Marijino družbo. Slovenke v Egiptu so ji darovale venec in jo spremljale na pokopališče. Drugi dan se je zanjo opravila sv. maša. N. v m. p.!

d Zagorje ob Savi. Strašna nesreča se je zgodila v sredo 21. novembra pri rudniku. Žena zavirača Kovača je šla zjutraj h g. Groharju po predujem za živež. Ko pride strojevodja Bregar, pri katerem je bil mož za zavirača, ob 8. s strojem od Save, šla je nesrečna žena z detetom v naročju povedat, da je predujem za živež dobila. V tem trenutku pa zapazi žena, da prihaja drugo dete za njo, ki se je je hotelo vedno držati za krilo. Ob enem pa je drvil vlak premoga po tiru, kjer je bilo njeno dete. Gre, da bi ga rešila, a ko pride žena na tir otroku na pomoč, pahnejo vozovi ženo in spravijo vse tri podsé. Žena in dete v naročju sta bila v malo trenutkih mrtva. Drugemu otroku pa je vlak zdrobil noge in so ga poslali v bolnišnico, mrtva pa v mrtvašnico. Zalostno je to, da je mož vedno pridno delal, a je moral beračiti za živež. Pravijo, da je prosil za poboljšano plačo in so mu jo obljubili, a ne dali. Pretresljiv je bil v petek pogreb in nagrobni govor g. kaplana. — Čujemo, da bralcem »Domoljuba« ni všeč, da imenujemo Čobala »oča« Čobal, češ, da ni podoben očetu, ki se mora noč in dan potiti in trdo delati, da preživi svojo družino, ampak brezskrbnemu fantu, kateremu delavci kar tja v en dan nosijo težko prislužene kronce. Nam je prav in ga ne bomo več imenovali »oča«, ampak fanta.

d Primskovo. Zadnji vihar, ki je divjal po Kranjskem je tudi pri nas napravil mnogo

škode; tako je razdril vse po strehah in kozolcih, da se zdaj niti ne more vsa škoda ceniti. Tudi po sosednjih hribih je hudo gospodaril. Na Libergi je posestniku Havptmanu odkril dolg kozolec in streho lepo poveznil na zemljo da je prav zanimivo pogledati, a za posestnika ni kratkočasen tak »špas.«

d Polšnik. Odstopil je krajni šolski svet. Tudi gospod župnik neče več biti predsednik krajnega šolskega sveta.

d Smartno. Poročali smo, da je mizarja Jožefa Regalija zadela kap. A drugi spet pravijo, da so ga omamili strupeni plini. Sedaj mu je bolje. — Dne 19. popoldne je zadela kap gospo Jero Rus, ženo cerkvenega ključarja in vaškega načelnika g. Janeza Rus. Umrla je 22. novembra. Čudno je pri tem to, da jo je zadela kap že pred petimi leti, a je po dolgotrajni boleznii ozdravela. Takrat je zdravnik rekel, da bo živela še pet let in ravno čez pet let jo je zadela kap v drugo. Pogreba so se vdeležili ognjegasci in »Zvon«. — S 1. decembrom se je stara naša posojilnica preselila v svojo lastno kupljeno »Skratovo« hišo, kjer bo odslej središče društvenega življenja. Očiten božji blagoslov spremlja posojilnico in vsi klevetniki ji niso mogli škoditi. Ze sedaj ima 50.000 kron več prometa kot ob tem času lansko leto. Saj pa tudi stoji na trdem temelju in vsi liberalci je ne bodo premagali. Kdor je z nami, sodeluj!

d Vače pri Litiji. Meseca oktobra se je pri nas otvorila nova dvorazredna šola. Zidarsko delo hvali mojstra Jakoba Urbanijo iz kamniškega okraja. — Dne 7. novembra pa smo spremlili k zadnjemu počitku tukajšnjega posestnika, 51 let starega Jožefa Klinca. Bil je kot vojak v Bosni in v tej vojski ranjen, večletni občinski odbornik, cerkveni in društveni pevec. Za slovo mu je domače pevsko društvo »Struna« zapelo pri pogrebu tri žalostinke. N. v m. p.!

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Iz St. Ruperta. Nagloma je umrla tu Marija Udovč. Ulila se ji je kri in je bila v 15 minutah mrtva. Šest mesecev zapora dobil je Anton Malenšek; ker je pred dvema mesecema sunil Jožefo Čeh, tako, da ji je odtekla kri.

d Iz Starega trga. Po odhodu nam nepozabnega gospoda kapelana Hrovata hoče od njega zasejana misel, ustanoviti pri nas kmetijsko izobraževalno društvo, menda popolnoma zaspati. To se ne sme zgoditi; že iz hvaležnosti do delavnega gospoda neutrudno delajmo gaz novemu društvu! — Kmalu za novim gospodom župnikom je prišel tudi novi gospod kapelan Ivan Tomšek, ki je bil prej v Koprivniku na Kočevskem. Bog daj obema veliko blagoslova božjega pri njunem delovanju med nami! — V več občinah tukaj nimamo niti najpotrebnejših rokodelcev. Tako n. pr. občina Radence razun enega zidarja nima nobenega drugega rokodelca. Tukaj bi dobro izhajali trije večji zidarji, krojač in poleti tudi zidar. Dela bi imeli dosti taki rokodelci.



Notranjske novice.

Idrijske novice.

n Našli so po dolgem iskanju ponesrečenega Janeza Čuka — mrtvega. Mož je najbrže v temi zgrešil pravo pot.

n Pozno spoznanje. S. L. S. v Idriji je že dalj časa namigavala, naj se mestna realka podržavi, pa nasprotniki so bili gluhi. Ko je pa mestni odbor s strahom zapazil praznino v mestni blagajni, si je premislil in poslal dopu-

«ajo na Dunaj, ki pa ondi ni bila nič kaj silna — češ, le bodimo »nobeli«, če kako neumnost naredimo, jo bodo že klerikalci popravili.

n **Samu Kristan** je šel od deputacije mestne realke k dr. Susteršiču potrkat na vrata ter prosil pomoči. Ostala gospoda se nista upala ali pa ne marala. O ti presneti laščuk! Nazadnje bodo pa le ti preklicani klerikalci morali napeti moči za podržavljenje; če ne, ne bo nič.

n **Podružnica »Slomškove zveze«** je imela 19. novembra svoje zborovanje v Idrji; vdeležili so se ga vskjub silno neugodnemu vremenu tudi gg. iz sosednjih far. Ker je predsednik g. Vogelnik prestavljen, se je volil nov odbor, ki si je soglasno izvolil predsednikom g. učitelja Jos. Novaka.

n **Miklavžev večer** je priredilo »Katol. delavsko društvo« dne 5. decembra v pivarni v Spodnji Idrji pa snujejo tak večer za 9. dec.

n **Idrijski cerkveni peveci in godci** so priredili na dan sv. Cecilije veselico. O petju pod vodstvom g. Grudna in o godbi se je slišala le pohvala od vseh navzočih.

n **V vodo skočil.** Dne 19. novembra popoldan je skočil od vina razgret Karol Pacher v naraslo Nikavo, a so ga izvlekli, predno ga je sprejela Idrjica v svoje okrilje. Niemu pa neki ni bilo nič po volji, da mu še vode ne privoščijo.

n **V Žireh** je g. dekan idrijski blagoslovil in vložil novi farni cerkvi vogelnj kamen. O da bi pač začeli pr. hodnje leto vsi farani v slogi podpirati to toli potrebno podjetje!

n **Ustanovni občni shod »Kat. političnega društva za sodni okraj Idrja«** bo v nedeljo 9. decembra t. l. ob pol štirih popoldan v prostorih g. Didiča v Idrji.

n **Vihar** je ubil slikano okno v cerkvi sv. Trojice in naredil 60 kron škode.

n **Pozen cvet.** Konec novembra je razcvela jablana na vrtu g. Nagodeta.

n **Padel** je po stopnjicah 26. t. m. popoldne 72letni Gregor Pajer ter se tako poškodoval, da je ponoči umrl.

n **Nova divjačina.** Gamze so začeli lovci streljati v cesarskih gozdovih okrog Idrje. Preje jih ni bilo toli okoli; lažje si dobil volka nego gamza.

n **V župniji Hrenovce** so dobile letos vse podružne cerkve nove strelovode. Hvala preč. gospodu župniku I. Zupanu, ki so res prepotrebno delo oskrbeli, in gospodu Alojziju Fakinu iz Rožne doline pri Ljubljani, ki je izvršno izvršil vsa dela.

Vipavske novice.

n **Požar.** Dne 20. novembra zvečer je pogorel v podgrajski fari kozolec, par vozov, vse seno in listje nekemu posestniku. Zažgala je najbrž zlobna roka, Ta požar je v tem letu že drugi. Posestnik je tembolj obžalovanja vreden, ker mu je ravno na oni dan poginila tudi krava, vredna več kot 200 kron. Mož se je priselil šele pred enim mesecem iz črnovrške fare v podgrajsko, v kateri, kakor zdaj kaže, ne bo imel sreče.

n **Umrli** je dne 28. novembra v Št. Vidu pri Vipavi oče gospe Kristine Premru, po domače Planinc. Svoje dni je bil cerkvenik pri vipavski dekanijiški cerkvi. Dosti umrlih je spremljal k večnemu počitku, upajmo, da je zdaj našel mir tudi sam.

n **Kvartet se je poročil.** V goški duhovniji se je meseca novembra poročil kvartet. En prvi in en drugi tenorist, en prvi in en drugi basist pevskega društva »Nanos«. Kvartetu želimo, da bi prepeval v svojem novem stanu samo vesele pesmi; če bo pa prišla katerikoli tudi kaka žalostna na vrsto, naj pa gleda kvartet, da jo bo pel natančno po notah.

n **Za vodovod na Gočah** je obljubil deželni odbor 20 odstotkov cele svote, občina pa se je zavezala prispevati 40 odstotkov, ostalo pa trdno upamo, da nam da država in tako je vodovod — lahko rečemo — za Goče gotova stvar. No, potem bomo pa lahko agitirali na Gočah za abstinenco in jo priporočali, ko bomo imeli zadosti dobre vode. In bogati bomo na Gočah, ker vino bomo prodali, vodo bomo pa pili.

n **Na Erzelju** so dobili v zadnjem času novega župana, ki je veren pristaš naše stranke. Zares! »V hribih se dela dan.«

n **Še enkrat naša klet.** Vipavsko kmetijsko društvo je dobilo pred kratkim 4000 kron podpore, 4000 kron pa brezobrestnega posojila, torej vsega skupaj 8000 kron. To je ono društvo, ki ima vinski klet, zoper katero je svoj čas tako silno rohnol »Slovenski Narod«, češ, da ni vredno piškavega oreha, in napadal gospoda vodjo Riharda Dolenca, ki je napravil načrt za klet. Pričakovali smo, da bodo prišli kar žandarji in nam izpustili »pokvarjeno« vino iz kleti, klet pa zapečatili, toda glej ga spaka! Mesto žandarjev pa pride celih 8000 lepih svetlih kronic! Kaj ne, gospodje liberalci, človek bi kar iz kože skočil od jeze. Le kar skočite, če hočete, samo ne vem, če boste znali zopet v kožo nazaj. Pa je res bridko, da zdaj še »Slovenskemu Narodu« niti vlada več ne verjame, ne deželna, ne državna.

n **Čast tamo** gospodu Carlu Majarju, da je postal zaupnik framasonske in narodno-napredne stranke, stranko samo pa obžalujemo, ker bolj pridnega zaupnika si ni mogla izbrati, kot si ga je. Morda bo pa »vino« nadomestilo, kolikor Carlu manjka ognja, saj »vina« ima Carl dosti, torej bo tudi navdušenja dosti zlasti pri liberalnih backih.

n **Veselico** je priredila Marijina dekliška družba na Slapu v nedeljo, dne 25. novembra. Igrali so »Svoje glavno Minko«, in lahko rečemo, da prav dobro, zlasti še, ker je bila večina igralk šele prvič na odru. Posebno pa nam je ugajalo petje, zlasti mešani zbor. Kdo bi si bil mislil, da so na Slapu tudi slavčki! Le tako naprej v poštenem delu in v pošteni zabavi. Kdor ne dela, postane len in top ali pa surov, kot so naši liberalci, ki ne poznajo drugega »dela« in ne druge zabave, kot ples in harmoniko. Pa še nekaj je, kar moramo pribiti in česar ne moremo pohvaliti. Bil je krasen dan 25. november, da si krasnejšega v tem času niti misliti ne moremo, in vendar je bila udeležba pri veselici zelo zelo pičila. To se ne pravi skupaj držati in podpirati drug drugega. Reči moramo, da naši nasprotniki veliko bolj skupaj drže, kot mi. Posnemajmo jih, pa poboljšajmo se. Marijini družbi slapenski pa čast in zahvala za lepi dušni vžitek, ki ga nam je pripravila!

n **Vipavski špital** je že v sila slabem stanju. Ob dežju vse teče noter, okna so vsa razbita, lašte vse potrte, popravila pa nihče. V kratkem mora vse razpasti in špitala ne bo več. Živel bo edino le še v zgodovini, ki bo pripovedovala še poznim rodovom o veliki modrosti vipavskih liberalcev, ki so se tako kruto igrali z žulji davkoplačevalcev.

n **Krščanska ljubezen.** Kar sta pisala »Slovenec« in »Domoljub« proti liberalnim učiteljem, niti senca ni proti temu, kar je pisal zoper nje »Slovenski Narod«, ki jih je kar z ic parjem udaril po glavi, češ, da se vsi skupeno figo vredni in samo v škodo liberalni stranki. Da, to je bila huda in gorka klofuta in vendar, glejte čudo, liberalni učitelji plačujejo še vedno vkljub svojim pičilim plačam onega, ki jih je tako kruto oklofotal. S svetim strahom in sladkim pričakovanjem jemljo slednji dan v roke papir, na katerem se biestl

klerikalno-črni napis »Slov. Narod«, na »Slovenca« in »Domoljuba«, ki jim nista storila še prav nič žalega, pa pihajo kot razdraženi gadje. Kje tiči vzrok temu ravnanju? Vzrok tiči v globoki ljubezni krščanski, ki tli globoko doli v želodcu liberalnih učiteljev in ki jim zapoveduje večjega sovražnika bolj ljubiti, nego manjšega. No, zdaj naj pa še kdo reče, da liberalni učitelji nimajo krščanske ljubezni. Noben klerikalec tako junaško ne ljubi, kot ljubijo liberalni učitelji. Oh da, se veda, kajpada, fanta-pretepača z gorjačo v roki treba ljubiti in ravnati z njim lepo, da te ne namaha zopet in še huje, kot te je že.

Od Pivke.

n **S Pivke.** K klobasariji proti č. g. kuratu v St. Petru — kakor smo že poročali — sta priskočila »Narodu« tudi »Kucei Prapor« in »Notranjec« na pomoč. Ti bi radi gospoda nadučiteja na svojo stran vlovili, dunovniku zaupanje ljudstva odvzeli in razsipali oni kup tronelega pepela, pod katerim se tuintam nahaja kaka liberalna askrica. Prevedasto pa je misliti, da bo gospod kajan kot izkusen mož na svoja stara leta v tako neumnost zašel, da bo gospod kurat Abram kaj drugega, kakor je, in da je za liberalno bandanje v St. Petru še tisti predietni položaj. Če se takrat, ko se je ponosno reklo »mi smo gospodarji na Pivki«, ni mogoč vzdržati proukatoisiki sistem, kako se bode zda, ko veja socijni demokrat toliko, kot na židovski vrviči navezan kozec, ponosni liberalci pa se to, kar »Cimbrov Jakec«.

n **V Zagorju** je v nočni tmimi in radi pijanosti zasei Domčekjev hupec v vaško lužo. Kresita sta ga, kakor poroča »Notranjec« mrzice in blatne kopeli občinski župan in suaga. Če bo kaj rešilne talije, še ne vemo; spodobilo pa bi se že nekaj, saj se ga je dotum v g. županovi pivnici navtekel. Kakor kaže, bi bilo umestno, če bi se v Zagorju osnovalo varstveno društvo za pijance, da bi vsaj — ker tamošnji tarani nikakor nočejo svetiti — poskrbelo vsakemu svoj »taral«. To bi bilo v napredni vasi zelo zadeto, pa tudi faralov bi se še precej prodalo.

Iz raznih krajev Notranjske.

n **Sv. Vid pri Cirknici.** Letošnje leto imeli smo pri nas sveti misijon, ki nam je ostal v dobrem spominu. Posebno ginitivo je bilo zadnji dan. Imeli smo na praznik Sv. Rešnjega Telesa krasen sprevod, katerega so vodili preč. gospodje misijonarji v veliko veselje naših faranov. A prista je jesen, ko nas je naš preljubi gospod župnik J. Jereb zapustil in se preselil na novo župnijo Škocijan pri Turjaku. Gospod župnik nam ostane v dobrem spominu, kajti pod njegovim vodstvom se je prenovila in okusno oplešala naša farna cerkev Sv. Vida. Dobri Bog mu plati! Ob tej priliki se tudi zahvaljujemo tvrdki F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani, ker nam je lepo in po nizki ceni postregla s svojim materijalom in lično izvršila šamotni tlak v cerkvi. Vsakemu p. n. cerkvenemu predstoiništvu najtopleje priporočamo. — Končno naj še sporočim, da smo, hvala Bogu, že dobili dobrega gospoda župnika, izvršnega pridigarja v osebi preč. gospoda Franciška Pavlina. Želimo mu veliko blagoslova božjega!



Koroške novice.

k Koroški deželni zbor. Kakor poročajo, bo sklican koroški deželni zbor med Božičem

in Novim letom za kratko zasedanje, da sklepe provizorij, kako pokriti proračunski deficit za leto 1907 in izvoli namesto Hillingerja novega člana v dež. odbor.

k Strahovite razmere v Celovcu. Dne 17. novembra zvečer ob četrtn na enajst se je prigodilo, da je nekdo vstrelil iz revolverja štirikrat na seniorja nemškega katoliškega rokodelskega društva Hamplna, ko je šel iz rokodelskega doma domov. Po sreči ga ni zadel. Pol ure pozneje je najbrž isti zločinec ustrelil iz benediktinskega vrta trikrat skozi okno v pritličje, kjer ima nemško krščansko socialno delavsko društvo svojo pisarno. V pisarni je bil društveni tajnik Gašperšič, katerega je drugi strel zadel v lice. Prva kroglija je šla v zid, tretjo je pa zadržalo omrežje. Kakor je bilo videti je zločinec meril naravnost na Gašperšiča. Vsled strelav se je nabralo mnogo ljudi, ki so strmeli, da od nikoder ni nobenega stražnika. Sele ko so že Gašperšiča v benediktinski kleti zmili, je prišel od nekod neki policaj, po katerega so pa šele morali poslati, in ta je dejal Gašperšiču: »Saj se Vam ni zgodilo veliko«. Gašperšič je moral neobvezan na policijo, od tam zopet nazaj v benediktinsko sople, potem še enkrat na policijo, in potem so ga šele peljali k zdravniku, da ga je obvezal. Sele ob pol eni so ga potem peljali domov. Na sedem strelav se mora šele iskati policija, in ko potem pride, je njena prva, da se takorekoč dela norca iz ranjenca, češ, zahvali Boga, di nisi »hin«. Sploh pa je za varnostne razmere v Celovcu zelo značilno, da se more kaj takega prigoditi. Celi teden so iskali zločince. Dne 22. t. m. so ga našli v osebi vrtarjevega sina Hochlna. Nemški vzgojen fant!

k Duhovske vesti. Prestavljen je č. g. kaplan Šimen Sulzer iz Volšperka kot mestni kaplan župnije St. Ilj v Celovec. Dr. Janko Arneje, provizor v Vobrah, kot župnijski ekspozit v Zrelec, provizor Janko Kogelnik iz Apač v Vobre, župnik Apače boče upravljal č. g. Vaclav Ceh, župnik v Galiciji. Umrl je 14. t. m. ponoči v St. Juriju pod kamnom vikar č. g. p. Placid Kaimbacher, ravno ko se je vrnil s sv. popotnico od nekega bolnika. Prestavljen je provizor v Goričicah gospod M. Trepal v Melbiče.

k Blazna ukradla otroče truplo. Na celovškem pokopališču je dne 25. novembra popoldne vzela v mrtvašnici iz rakve šestmesečnega mrtvega otroka neka ženska, stara mati tega otroka, ter je z njim odšla proti mestu. K sreči je to vendar opazil pokopališki vrtar, kateri je z nekaterimi pomočniki tekel takoj za njo. Ker je ženska dete ljubkovala in tolažila, so opazili, da je blazna. Na prigovarjanje moških je slednjič le oddala mrliča, njo pa so oddali v blaznico.

Štajerske novice.

š Iz Maribora. Prejeli smo tole poročilo: Slovenski štajerski državni in deželni poslanci so imeli v nedeljo, 25. novembra t. l. v Mariboru zaupno posvetovanje, pri katerem so sklenili naprositi »Slovensko društvo« v Mariboru, da isto v imenu sedanjih državnih in deželnih poslancev skliče zaupni shod v Maribor, na katerega naj se pokličejo vsi sedanji državni in deželni poslanci ter trideset zaupnikov, med katerimi imajo enako zastopane biti vse sedanje politične struje štajerskih Slovencev. Na tem shodu se ima izvoliti narodni svet za štajerske Slovence ter edenoten centralni vol. odbor za bodoče državnozbornske volitve. Zaradi ustanovitve narodnega sveta stopi naj »Slovensko društvo« v dogovor s

političnim društvom »Naprej« v Celju. — Prav! Narodni svet je koristen in potreben. To pa že danes lahko rečemo, da je centralni volilni odbor nemogoč, če bodo zastopniki, kakor je videti, treh struj res zastopali vsak svoje stališče. Edinost na Slovenskem Štajerskem pri volitvah je pokopana stvar; in dokler se ne potiači »Narodova« struja, je tudi noben skupni posvet ne more odkopati.

š Kdor ne verjame, čitaj Vahtarico, da so se pristaši »Nove stranke« vezali že s Štajerčevci in to v neposredni bližini Celja. V Petrovčah so imeli zadnji čas volitve, kjer so zmagali katoliško misleči ljudje, njim na čelu knez Salm in prejšnji župan Koren. Poročali smo, da so se volitve vršile mirno. Sedaj pa piše Vahtarica: »Resnica pa je, da je nova svobodomiselnja »Narodna stranka« črnim dala mnogo opraviti, ker so jo podpirali pristaši »Štajerca«. — Agitatorja »Narodne stranke« ki sta iskala in našla pomoči pri Štajercijancih, sta bila dr. Kukovec in dr. Serenec. Bog ju živi! Le naprej po Tavčarjevem receptu! Pojasnite nam, kaj je bil vzrok, da ste se zakleli proti slovenskim možem v Petrovčah! Kje je to v Vašem programu?

š V tretje gre rado! V teku enega leta so spodnještajerski rdečkarji doživeli trikrat neprijetno čast, da so njih voditelje, ki so obenem tudi blaginiki, prevzela v oskrbo sodišča, ker niso poznali za blagajne tako važnega izreka: »Ne poneverjaj!« Prvi je bil državnozborni kandidat Mlakar iz Trbovelj, drugi je bil dolgi Prlek v Celju. On je razmeroma malo pouznan, ker mu je na prste gledal njegov rival debeli Karol Kos. Ko je prišel vsled obsodbe »Prleka« Kos h koritu, se je še on polakomnil rdečih in krvavih delavskih krajcjev. Prisvojil si je okroglo 200 kron. Sodišče, ki ni hotelo razumeti, da se je rdečkar Kos vedno le motil in da je le vsled zmote 200 K zase pridržal, mu je prisodilo en mesec postrene ječe. — Soc. demokratični delavci pa še vedno ne izprevidijo, da nabirajo svoj denar samo za krmo svojih voditeljev.

š Slov. kršč. soc. zveza za Štajersko se je v četrtek, dne 29. novembra osnovala. V odbor so izvoljeni: Gomilšek, dr. Hohnjec, dr. Jančič, dr. Jerovšek, dr. Korošec, dr. Kovačič Kranjc, Jožef, Leskovar, Markošek, Spindler, Stuhec, Vračko; namestniki: Cede, Gorišek, dr. Medved, Zolgar. — Predsednik je dr. Korošec; podpredsednik dr. Hohnjec, tajnik Leskovar. V zanimivi razpravi, ki se je je udeležil tudi dr. Krek, se je določilo zvezino delovanje.

š Poljčane. Č. gospod Roman Skerbs, tukajšnji kaplan, je imenovan župnikom na Prevorju; inštalacija je bila dne 2. decembra. Na njegovo mesto pride č. g. Alojzij Musi, začasni provizor v Rečici.

š Duhovske vesti. Iz škofijskega uradnega lista razvidimo, da so bili 31. novembra t. l. nastavljeni oziroma premeščeni v lavatinski škofiji ti-le čč. gg. kapelani: Rudolf Kociper iz Slivnice pri Celju kot provizor v Dramlje; Iv. Ogradi iz St. Petra pod Sv. Sv. gorami v Škale; Jakob Rabuza iz Škal k Sv. Jakobu v Slov. Goricah; Josip Skvarč iz Remšnika v St. Peter pod Sv. gorami; Anton Trinkaus iz Dramelj na Remšnik; Ferdinand Zgank iz Mozirja v St. Jurij ob Južni železnici in Franc Gosak provizor v Svičini kot kaplan v Mozirje.

š Shod »Narodne stranke« dne 25. novembra v Rajhenburgu se je popolnoma izjavil. Imel je namen, pridobiti za novo strujo kmete, pa mu niso šli na limanice. Proč am »Narodne stranke« so odobraval le liberalci in soc. demokrati iz trga in par Tonetovih kmetov, ogromna večina kmetov ga je zavrgla. Dr. Kukovčeva nakana, filijalko kranjskega liberalizma ustanoviti med tukajšnjimi

kmeti, je bila razkrinkana. Ko so je dr. Kukovec zagnal v dr. Šusteršiča in ljudsko stranko na Kranjskem, so priridili naši kmetje navdušeno ovacijo dr. Šusteršiču. Kranjskih liberalcev in njih zveze z Nemci se ni dotaknil. Pri verskem vprašanju »Nove stranke«, kjer so ga kmetje zavrnili, da o tem znajo boljše govoriti duhovniki, ki so v to poklicani, je govoril v popolnem protislovju programa »narodne stranke«. Tajil je nje brezverski značaj. Župnik Cerjak je dokazal na podlagi njih programa, ki ga imajo v knjižici »Slovenski Štajerci, kaj hočemo« in pa »Narodnega Lista«, da je nova narodna stranka protiverska. Po tem govoru so bili kmetje popolnoma na jasnem, da se gre v prvi vrsti za njih vero, zato so takoj zapustili zborovališče ter niso hoteli poslušati nadaljnjih liberalnih govornikov. Ostali so v sobi le še liberalni tržani in soc. demokrati ter Tonetovi privrženci. Pri tem shodu se je jasno pokazalo, da je bila večina na naši strani, četudi liberalci pri volitvi predsednika tega niso hoteli priznati. Naši vrh kmetje so dosti zavedni, da se ne bodo družili z ljudmi, ki se ogrevajo za ločitev cerkve od države.

Primorske novice.

p Duhovske spremembe na Goriškem. Č. g. Ivan Podobnik, kaplan v Mirnu, je imenovan za župnijskega upravitelja istotam; č. g. Ivan Reščič, novomasnik, je imenovan za kaplana v Bovcu; č. g. Ivan Stolfa, kaplan v Lovcu, gre za župnijskega upravitelja v Sočo; č. g. Alojzij Matelič gre iz Soče za župnijskega upravitelja v Breginj; č. g. Ivan Brezavšček, kaplan v St. Petru pri Gorici, gre za kaplana v Rihemberk.

k Zalostni glasovi iz Nabrežine. Iz Nabrežine piše »Edinost«: Pred par tedni so se vršile volitve v naš občinski zastop. Z zalostjo in srcu sporočamo slovenski javnosti, da je izid teh volitev znak propadanja Nabrežine v narodnem oziru. A to s pomočjo nekaternikov, ki so veljali kot narodnjaki pred slovensko javnostjo. Ti so se zvezali ob zadnjih volitvah z našimi narodnimi nasprotniki — z Italijani proti starim domačinom. In zgodilo se je, česar bi ne bil nikdo pričakoval: poleg mlačnih Slovencev so prišli v občinski zastop štiri Italijani! In med temi eden, ki je poznan kot najhujši narodni nasprotnik Slovencev! Pravi domačini so torej propadli v vseh treh razredih in triumf je na strani Lahov in odpadlih Slovencev! Zelo se širi bojazan, da nekaj narodna, sedaj pa na pol narodna Nabrežina izgine v nekoliko letih v italijansko morje.

p Zopet nesreča na državnem kolodvoru v Gorici. Pred tednom popoldne se je pripeljal v Gorico iz Trsta s tovornim vlakom pomožni izprevodnik Jožef Fuhrmann, rodom Štajerc, a stanujoč v Trstu. Ko se je vlak ustavil, je Fuhrmann stopil iz svojega mesta, ki ga je imel na zadnjem vozu, na tla. Ustavil se je zadaj tik za vlakom z levo nogo na tiru. Nankrat stroj sune celi vlak nazaj in kolesje je Fuhrmannu strlo levo nogo. Nesrečneža so prenesli v bolnišnico usmiljenih bratov, kjer mu bo najbrže treba odrezati nogo. Fuhrmann je star 28 let.

p Bogat plen. 25. novembra so tržaški tatovi vneli s ponarejenimi ključmi v stanovanje nekoga Bogoviča, ki je posestnik neke ljudske kuhinje in ga celi dan ni doma. Tatovi so ukradli zlatnine in dragocenih kamnov v vrednosti 1077 kron, 330 lir in 1220 kron, potem deset srečk, dve ženski obleki v vrednosti 101 K in dve moški obleki, vredni 140

kron. Gospod in gospa Banovič sta proti vlogu zavarovana.

p Ločitev cerkve od države in tržaški občinski svet. Pri podrobni razpravi o proračunu tržaške občinske uprave je v tržaškem občinskem svetu pri točki: Bogoslužje in slovesnosti svetnik dr. Mrach predlagal ločitev cerkve od občine in dosledno s tem črtanje iz proračuna večjega dela postavk te panoge. Mem drugimi tudi mestne kapele — namreč cerkvenega orkestra. Za ta predlog se je vršilo poimensko glasovanje. Bil je sprejet z 21 proti 20 glasovi. Sedaj je sicer na zahtevo župana dr. Sandrinellija in drugih odbornikov predlagatelj umaknil svoj predlog, a vendar so židovski Lahi s tem glasovanjem pokazali svoje srčno sovraštvo proti cerkvi.

p Za župnega upravitelja v Ricmanjih je imenovan č. g. Jakob Ukmar, dosedaj kaplan v Rojanu. Za »Eđinost« je, kakor pravi, to imenovanje presenečenje. Ali bo morda zopet začela s hujskanjem?

p Otvoritev prostorov »Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva v Trstu se je izvršila slovesno dne 18. novembra. Društveni prostori se nahajajo v ulici S. Francesco št. 15, prvo nadstropje. Dvorana je 11 in pol metra dolga in štiri in pol metra široka in nalašč za društvo nanovo moderno preslikana. V dvoranu je tudi oder za predstave. Pri otvoritvi so bili prostori za narodom natlačeni.

p Narodna organizacija v Opatiji. Iz Opatije se nam poroča: Pred tednom je bil tu sestanek obrtnikov in delavcev za ustanovitev lastnega narodnega društva delavcev-obrtnikov. Sestanek je sklical tukajšnji vodja tiskarne Fr. Tavčar ter istemu po § 2. predsedoval. Navdušenje je veliko. Treba bo delavnosti za povzdigo vseh zapuščenih delavcev-obrtnikov v tužni Istri. V pripravljajni odbor so voljeni gg. dr. Ivan Poščič, odvetnik; Halouska, slikarski mojster; Guzelj, krojaški mojster; Ante Vahtar, tajnik; Vl. Plavec, črkostavec; J. Vukovič, mizarski delovodja in Tavčar Fr., poslovodja. En Čeh, dva Slovenci in štirje Hrvati! Naprej v slogi za narod!

p Pogreb velikega pesnika Simona Gregorčiča je bil jako sijajen. Na vseh krajih, koder se je žalostni sprevod pomikal, so čakale cele trume ljudstva, da so spremljale ranjega. Zlasti ganljivo je bilo v Kobaridu in pri Sv. Lovrencu, kjer so pokopali poleg očeta č. g. Simona.

p Shod v Št. Petru pri Gorici. Zadnjega zaupnega shoda se je udeležilo 350 mož. Navdušenje je bilo veliko. Govorili so dr. Gregorčič, Premrov, dr. Dermastia. Nekdo je hotel ugovarjati, ko je bil pa pozvan, naj govori, je pobegnil. Na predlog županov so zborovalci z velikim ogorčenjem protestirali proti pisanju »Soče«, ki je zborovalce psovala z »baciki«. Zadnje nedeljo je bil shod v Mirnu pri Gorici.

Iz raznih krajev.

Novice iz Amerike. Iz Čikago poročajo listi sledeče: V nemški bolnišnici, 754 Larrabee Street, je v noči od srede na četrtek plin zadušil 21letno Ano Hribar in 20letno Rozo Stupčo, a 22 let stara Alojzija Marci (Marš ali Mazi) in 21 let stara Alojzija Letrič (ali Letrič) se borita s smrtjo. Pravijo, da je Alojzija Marci nalašč odvila plin, ker se je hotela usmrtiti. Vzrok? Devojk je zapustil 20letni Ivan Čemažar. Zadnji je v zaporu. Našlo se je tudi neko pismo, s katerim se je Alojzija poslovila od sveta. Vsa stvar je še jako tajna. — V

Jolietu so prijeli Jožefa Oraša, ki si je izposodil od Janeza Pleše 60 dolarjev in potem pobegnil. Nahaja se v zaporu. — V Ely (Minn.) si je zlomil v rudniku nogo Franc Molek, doma iz Logatca. — V Pueblo (Colo.) sta umrla Jakob Papež in Anton Mesojedec. Prvi je bil doma iz Hinj na Dolenjskem, drugi pa iz Zelenice v Škocijski fari. — V Suttersville (Pa.) je povozil vlak Jakoba Magajne, doma iz Studenega pri Postojni. — V Jolietu je ponesrečil v žičarni Feliks Stanec in sicer smrtno. — Franc Oven, ki je ponesrečil v Ely (Minn.) v rudniku, je doma iz Zatičine. V bolnici je okreval, ampak ker so mu odrezali roko in ima zlomljeno nogo, ne bo več za delo. — Istotam je ponesrečil Franc Zajec, doma iz Iga pri Ljubljani. — V Clevelandu so napadli roparji Antona Zacela, ga okradli in težko telesno poškodovali. Zdej se nahaja v bolnici. V Lauriumu je umrla Rozalija Štraus, doma iz Stopič na Dolenjskem. — Pri Lockportu so našli utopljenega Alojzija Mavkarja, doma iz Gorenjega jezera pri Cerknici. Vzrok smrti je najbrž pijača. — V Aliquippi (Pa.) je zadel vlak Janeza Pakerja. Poškodba je zelo opasna. — V Calumetu (Mich.) je umrl za sušico Josip Puhek, doma iz Doblje pri Črnomlju.

Slovenke v Egiptu. Iz Aleksandrije se nam poroča: Umrla je v Aleksandriji v protestantovski bolnišnici Slovenka Frančiška Kokalj dne 18. novembra, previdena s sv. zakramenti za umirajoče. Pokojna je prišla pred šestimi tedni v Aleksandrijo, doma iz Kresnic na Kranjskem. Služila je nekaj let v Trstu, kjer je bila vpisana v Marijino družbo. Društvenice naše »Krščanske zveze Slovenk« so ji darovale venec ter jo spremenile na pokopališče dne 19. t. m. zjutraj, kjer se je v kapeli zanjo opravila sv. maša. N. v. m. p.! — Slovenk se je naselilo to jesen lepo število v Egiptu. Neki gospod omenja glede došlih Slovenk v svojem pismu: »Ptice selivke iz B. so že odšle na bolj gorke kraje. Brez Aleksandrije ne morejo živeti.«

Kopniški slučaj v Zagrebu. V Zagreb je pred nekaj dnevi prišel neki mož, ki se je predstavljal kot tajnik zunanega ministra Berger pl. Waldenegg. Stanoval je pri nadškofu Posiloviču, se ž njim vozil na sprehod ter je imel na razpolago nadškofovo kočijo. Banu Pejačeviću je postal mož sumljiv in naročil je policiji, naj ga opazuje. Ko je »ministerjalni tajnik« opazil, da ga policija nadzoruje, je takoj odpotoval v Budimpešto. Policijski agentje so šli za njim, ter ga v Budimpešti aretirali. Policija meni, da je aretiranec identičen z nekim iz Avstrije izgnanim sleparjem, ki si je nadeval imena Ig. Strassnof in Ig. Szendreg.

Obilni ribji lov. v rozenberškem ribnjaku, ki je last kneza Švarzenberga, so po treh letih napravili zopet ribji lov. Rozenberški ribnjak je največji na Češkem. Obsega 600 hektarov zemlje. Lovili so tri dni. Dobili so 112 tisoč kil raznih rib. Samih karpov so naložili nad 102 tisoč kil. Na prvi vlak so vjeli nad 33 tisoč kil rib. Večino rib so prepeljali v ribnjake v Vitingav. Za prevoz je bilo treba 520 voz in 1060 posod (polterjev) za ribe.

Narodno gospodarstvo

Kmetje pozor! Podpise ponarejajo!

V kamniškem okraju je imela graška zavarovalnica do zadnjega časa okrajnega zastopnika, kateri je porabil vsa sredstva, da priveže našega slovenskega kmeta k nemški zavarovalnici. Vsega spoštovanja vredni možje so s častno besedo zatrjevali, da se niso zavarovali pri tej zavarovalnici, oziroma da se niso zavezali, da bodo še naprej zavarovani

pri tej zavarovalnici, da so nasprotno pravilno odpovedali zavarovanje. A glej čuda, pokazal se jim je podpis, ki je bil pravemu lastnemu podpisu enak, pokazal se jim je križec pod podpisom, katerega naj bi bili dali zastopniku, ki je tudi sam zatrjeval, da je podpis ali križec pristen in ubogi kmetič-zavarovaneč, ki je bli prepričan, da se mu godi krivica, ni imel pripomočkov, da bi si pomagal do resnice.

No, v zadnjem času je pa pojasnil posebni slučaj celi položaj. Graška zavarovalnica je namreč tožila neko posestnico iz Klanca in plačilo zavarovalnine, češ, da je z lastnoročnim podpisom dne 12. sušca 1903 obnovila zavarovanje pri tej zavarovalnici. Toženki se je pa posrečilo, s pričami dokazati, da je bila dne 12. sušca bolna in ni zapustila hiše in da je le njena hči ta dan plačala zavarovalnino v Kamniku, le-ta je pa zopet pričala, da ni ničesar podpisala. Sodišču predloženi takozvani pristni podpis je bil torej le pristna ponareja podpis!

To naj v zadoščenje in pojasnilo vsem onim kamniškega okraja, ki niso bili tako srečni, da bi bili dokazali nepristnost svojega podpisa in so morali vsled tega trpeti še tudi pravde stroške. Ptiček se je vjel in pokazal, kaj zna in holiko velja!

Kolik razloček

napravija dom, kjer so otroci mesto bolehnih slabotni in razdražljivi, srečni, zdravi in dobre volje. Eno najboljših sredstev, ki napravlja otroke zdrave in take obranljive, je Scott-ova emulzija ribjega olja z apnenimi in matronovimi hipofosfiti, izdelek, ki pripomore otrokom z bok svoje izredne kreplive in zdravilne moči do najtrdnjega zdravja. Scott-ova emulzija je slastna in sladka, se torej lahko vživa in ker je ob enem lahko prebavljiva pospešuje tek in urejuje prebavljanje. Zato prekaša po svojih učinkih navadno ribje olje.



Ribič z velikim doršem je poroštvo za pristen Scottov izdelek.

Kdor se sklicuje na naš list in pošlje 75 vin v znakmah, mu pošlje steklenico za poskušnjo 2184 11

Fron Steinschneider, lekarnar

Dunaj IV., Margaretenstrasse 31/92.

Cena izvorni steklenici 2 K 50 v.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Dokler je kaj zaloge.
Elegantna pristna kožuh. garnitura

obstoječa iz zelo širok. lila-ovratnika iz prima črne dolgod. zaječ. lina in kožuh. repi, podloženi s svilo; 170 cm dolg, s pripadnim okroglim ali ploskov. mufom. Čela garnitura le gl. 5 25 Fušu-ovratn. sam „ 3 75 Muf sam „ 1 75 oleg. kožuh. kapa za dame pravi sealskin, imit. kožuhovina z zav. pentiljo in palieto orang. le glid. 3 25

Razpčijlja po povzetju ali če se pošlje denar razpošiljalnica



2712 3-1

Hermann Auer

Dunaj, IX/2, Nussdorferstrasse 31X.

Vljudno se priporoča
 trgovina s klobuki in čevlji
Ivan Podlesnik ml.
 Ljubljana, Stari trg šte. 10.
 Velika zaloga. — Solidno
 blago. — Zmerne cene. . . .
 2178 52 10

Novosti Zelo efektno!
Briljantni angel zvonci
za božično drevo
 s 6 pozlačeni angeli, 80 cm visoko. Ne-
 zdražljiv vih za drevesce. — Jamstvo za
 izbornu funkcijo. 2c27 4—2
 Najlepši in najnovejši okras božičnega drevesa,
 ki naj ga ne pogreša nobena kršč. rodbina.
 Topli zrak 3
 sveč žene ko-
 lo, pritrjene
 kroglice bije-
 o ob zvoncu,
 kar povzroči
 epo zvonjenje
 si prija mladi-
 m in starim.
 Komad na-
 sreje plačan s
 karton. in na-
 vodilom fran.
K 1.50
 3 kom. K 4.—
 5 " " 7.50
 12 " " 13.50
 24 " " 26.50
 Po povzetju
 10 vin več.
 Če ne ugaja,
 denar nazaj.
 Naroča naj se
 pravočasno
 pri
Hanns Konrad prva trgovina ur, Most
 (Brüx) št. 1960 Česko).
 Moj 200 strani broječi, 3000 s ik vsebuje, cenik
 se pošlje na zahtevo zastoj in franko.



Stekleni obeski za božič. drevo.
 Največje ve-
 selje napravil
 lepo ozajš.
 božično
 drevo!
 Stero in
 mledo se po-
 šlvi in ob-
 čuti pravi
 praznik, ko
 se drevesce
 nakiti z mo-
 jimi gela-
st klenimi
11 obeski 11
 Pošljim po povzetju le najkrasni. okusne izbore
 najmodernejših stvari.
Sortiment 1 s 300 komadi pristih srebrnih in
 temno svinenih predmetov, kot najl. refleks-kroglice,
 srebrne kroglice s fantaz. in mladinski slikami itd.,
 zlahk sadjem, sadjem z zelenjem, popeljci zvonci,
 krasnim drevesnim vrhom s solincem in luno in mno-
 giimi drugimi krasnimi novostmi — po glđ. 3.—
Sortiment 2 s 180 kom. glđ. 1.80. 2609 9—1
Vsak naročevalec dobi za nameček priložen velik
 karton svetle s 30 svetčami zastoj.
 1 velik karton s 140 kom. prav blega pečiva za
 drevesce glđ. 1.50. — Pošljuje le razpošljalica
H. AUER, Dunaj, IX.2. Nussdorferstr. 3./X.



Izjava.
 Podpisani Anton Mislej iz Št. Vidu nad Vi-
 pavo h. st. 77, izjavljam, da so Št. Vidske in Ore-
 hovške vinogrednike žaleče be-ede. ki sem jih go-
 voril v Št. Vidu in Or-hovci, neresnične in po-
 polnoma neosnovane.
 Obžalujem, da sem na tak nečasten način
 jemal krediti vinom, ki so od nekđaj opravičeno
 tako slovela. 2723 1
 Toliko javnosti na znanje, da se ne bo iz
 mojih nepremišljenih besedi izvajalo kakih za pri-
 zadete vinogrednike omejenih dveh vasij škodljivi-
 vih posledic.
Anton Mislej.

Položnice za prihodnje leto 1907
 smo priložili današnji številki. Prosimo, po-
 služite se jih čim preje, da se nam olajša
 delo.
Dekla vajena vseh kmečkih del, srednje starosti
 se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji pri
Josipu Čad-u Spod. Rožnik, Ljubljana 2738 1
Cerkovnik za podružnico Rožnik
 pri Ljubljani, se sprejme z novim letom. Starost
 srednja, zahteva se sposobnost za navadna kmečka
 dela. Plača po dogovoru. Oglašila sprejema **Josip**
Čad, posestnik, Spod. Rožnik, Ljubljana. 2739 1

Stanje hranilnih vlog:
 nad 22 milijonov K. **Rezervni zaklad:**
 nad 769.000 K.
Mestna hranilnica ljubljanska
 v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3
 poprej na Mestnem trgu zraven rotovža.
 sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne,
 jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni
 davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.
 Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik
 toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta
 način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg na primer v
 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo
 dano, svoj dolg tudi poprej poplačati. 786 13-1

Stanje vlog 30. jun. 1906: Preje: **Gradišče 1**, sedaj: **Denarni promet 30. jun. 1906:**
 čez 12 milijonov kron. **Kongresni trg 2, 1.** čez 27 milijonov kron.
Lastna glavnica K 252.865.93.
Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!
Ljudska posojilnica
 sprejema hranilne vloge vsak delav-
 nik od 8. ure zjutraj do 1. ure po-
 poldan ter jih obrestuje po **4 1/2%** brez kakega odbitka, tako, da
 sprejme vložnik od vsacih vložnih
 100 K čistih **4 K 50 h** na leto.
Stanje vlog 30. junija 1906: K 12.485.874.93. Denarni promet v letu 1906: 54.418.440.28.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolgo.
V Ljubljani, dne 30. junija 1906. 2617 D 26—25
Dr. Ivan Susteršič, stolni kanonik,
 predsednik. **Josip Šiška,** podpredsednik.
Odborniki:
Anton Belec, župan, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano,
Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. **Karol Kauschegg,** veleposestnik
 v Ljubljani, **Matija Kolar,** župnik pri D. M. v Polju, **Ivan Kregar,** svet. trg. in obrtne zbor-
 nice v Ljubljani, **Francšek Leskovic,** zasebnik in blagajnik Ljudske posojilnice, **Ivan Pollak,**
 tovarnar v Ljubljani, **Karol Pollak,** tovarnar in posestnik v Ljubljani, **Fran Povše,** vodja,
 dež. odbornik, drž. in dež. poslanec, graščak itd., **Greg. Silbar,** župnik na Rudniku.

Najboljši in najcenejši amerikanski motor za bencin
 za kmetije in obrt, od dve do pet konjskih moči. Jednostaven za-
 nesaljiv, i. pečen in popolnoma samodelujoč. Cena od K 1350 do K 3200.
 Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si vsakdo popravila lahko sam
 2616 D 26—26 preakrbi. — Dobivajo se najbolje pri
Karol Kauscheka nasl.
Schneider & Verovšek
 Ljubljana, Dunajska cesta 16.
 Tudi vsi poljedelski stroji kakor: mlatinice, slamozre-
 nice, vrtila, čistilnice, mlini za sadje in grozdje, preše itd.
 Traversa, cement, štorja, okovi in orodje za vsako obrt.
Ceniki na razpolgo.



Za nagluhe.



je Plobnerjev novo-
zbož. slušni bob-
nič neobh potre-
ben. Patent v vseh
kult. drž.) Z vel. uspe-
hom se rabi, ako žumi
po ušesih in pri ner-
voznem boleju
ušes. Kdor ni pop-
ol. gluh, dosepe skoro
do popoln. sluha. Ne-
porušljiv in skoro neviden, ako se nosi v ušesu.
Tisoči v rabi. Mnogo zahvalnic od gospode in
zdravnikov. Pošilja se, ako se pošlje denar nanrej
ali povzame. 1 komad 10 K, 2 komada 18 K. — Pro-
spekt s spričali zastoni. 2589 3-3

C. POEHLMANN, Königinstr. 4, München W. 44,
Moja soproga je 5 let čutila hudo šumenje po
ušesih in je malo slišala; po komaj trimesečni po-
rabi Vašega slušnega bobniča je pa skoro popolno
ozdravljena, in Vam z radostjo sporočam, da sedaj
po preteku petih let zopet čuje tikatakanje ure. Po-
trudil se bom vedno najtopl. priporočati Vašo tako
koristno iznajdbo in dal na željo rad vsakomur
pojasnila. Ulm, O. K.

189 D 49-46

Klauerjev
„Triglav“
je najbolj zdrav izmed
vseh likrjev.

Pravi in pristni Triglav
izdeluje edinole
J. KLAUER, Ljubljana.

Trgovina z oblačilnim blagom!

Marija Rovšek

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 35
nasproti „Tišlerjeve gostilne“. Največja za-
loga izgotovljenih oblik, zimskih sukenj in havelokov
domačega izdelka. — Velika izber klobukov,
kovčegov, dežnikov, čevljev, perila in raznega
druzega blaga. — Ker dobivam blago naravnost iz
tovarn, mi je mogoče postreči z najboljšim in svežim
blagom po najnižjih cenah. Priporočam se prav toplo
preč. duhovščini, p. n. občinstvu iz mesta in dežele,
posebno vsem potnikom, ki odhajate v Ameriko ali
prihajate nazaj. — Predno si nakupite obleko, ogledjte
si mojo zalogo in prepričali se bode, da prodajam
najboljše blago po zelo nizkih cenah, brez konkurence.
Z velespoštovanjem 1907 9

Marija Rovšek, trgovka
Kolodvorske ul. 35, nasproti „Tišlerjeve gostilne“.

Največja zaloga železnine, traverc,
železniških šin, cementa, štorij za stropce,
strešne pločevine in lepenske, slamoreznic,
mlatilnic, gepelnov, čistilnic, preš za grozdje
in sadje, plugov in bran

v Ljubljani, na Marije Terezije cesti šte. 1.
(zraven „Figabirta“ in na
Valvazorjevem trgu 6, naspr. Križanske cerkve.

Ondi se dobijo železni nagrobni križi, pumpe
in cevi za vodo, vino in gnojnico, kotli za klajo in
žganje, štedilniki in peči, kuhinjska oprava, železne
ročno-povlečene grablje, ose, potrebščine za mle-
karne, ter razno orodje za kovače, ključavničarje,
kleparje, zidarje, tesarje in mizarje. Točne postrežbe
in zmernih cen zagotavlja 1886 19 15

Fr. Stupica, trgovec.



2 enonad- hiši

se prodasta pod zelo ugodnimi pogoji.
Več pove lastnik na **Trnovskem pri-
stanu št. 14** v Ljubljani. 2376 10 7



Nedosežne prednosti, brez kon-
kurence, v ceni, najboljše, naj-
modernejša in res 2011 20-13

precizijska ura je intakt
iz jekla, srebra in zlata
pri vsakem urarju. - -

**I. kranjsko podjetje za umetno stek-
larstvo in slikanje na steklo**

Aug. Agnola,
Dunajska cesta 13a, poleg Figovca'
se priporoča prečastiti duhovščini in p. n.
slavn. občinstvu za napravo cerkvenih oknov
z umetnim steklarstvom ali slikane na steklo,
stavbenih del, napravo kvirov, itd. itd. —
Ima tudi v zalogi različno porcelansko in
stekleno posodo za namizje gostiln in za-
sebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih ce-
nah. Narisi, ceniki in proračuni na za-
htevo zastoni, mnogi spričevali za dovršena
dela so cenjenim odjemalcem v ogled na
razpisogo. 1804 52-17

„Slava Mariji“

ob tristoletnici Marijine družbe se še vedno
dobi v „Katol. bukvarni“ v Ljubljani po 40 v. izvod.

Kranjska tov. lanenega olja
Zabret & Huter v Kranju
priporoča 2307 11-8
lanene tropine (preše)
najboljše kakovosti v vrečah po 50 kilog. in
sladko laneno olje.

Opomniti je, da je laneno olje mrzlo stiskano, nima
v sebi nikavega albumina in je ravno raditoga, najboljše ka-
kovosti. V kolikor pa je laneno olje boljše brez te sestavine,
v toliki meri pridebe s to sestavino lanene tropine. Analiza
lanenih tropin znača: 40-41% sarovega proteina (belja-
kova) s 9-10% olja, po analizi št. 1901 c. kr. poljedelako-
kemičnega preiskovalništva na Dnanaju.

Kranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo)

sprejema hranilne vloge od vsakega, če je njen ud ali ne, ter
obrestuje po

4 1/2 %

na leto. — Obresti se pripisujejo glavnici koncem vsacega
leta brez posebnega naročila.

Rentni davek plačuje posojilnica sama, ne da bi istega
odtegovala vlagateljem. 24x7 5-5

Sirolin

Povečuje slast do jedi in teže telesa,
odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja,
močno potenje. 2209 D 44-27

Priporočajo vsak dan pri
pljučnih boleznih, katarh
oslovskega kašlja, škro-
fulozi, Influenca

mnogoštevilni profesorji in zdravniki.

F. Hoffmann - La Roche & Co.,
Basel (Švica).

„Roche“

Dobiva se z zdravniškim receptom po
4 K steklenica.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, pro-
simo zahtevajte vedno: izviren zavitek „Roche“.

**Herbapny-jev pofosfornokteli
apneno-železni sirup.**

Ta je že 37 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izorno sred-tvo za tvoritev krvi in kosti. Od-tranjuje sluz, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospesuje prebavo in reditev.
Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

Prišlo samo s pravim
navedeno znamko.



Prod postarjenjem se
strati.

Herbapny-jev okrepljeni

Sarsaparilla-sirup.

Je že 32 let uveden in najboljše preizkušen. — Izvrstno odvajalno sredstvo. — Od-tranjuje zaprtje in njega zle posledice. — Pospesuje odvajanje in čisti kri.
Cena steklenici K 1-70, po pošti 40 vin. več za zavitek. 2720 14-1

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“, DUNAJ, VII.11, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Bellaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Raki, Nov. mestu, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Volšperku.

»Kaj pa je vas spravilo v ječo?«
»Nahod.«
»Kako je to mogoče?«
»Imel sem hud nahod in ko sem se plazil ponoči iz Boštajnovne prodajalne skozi okno, sem začel kihati in potem so me zasačili.«



Božične sestave.

Tudi letos dobi vsak bralec, sklicujoč se na ta in-serat, kot

božično premijo

sledede božične sestave:

Za dečke: krasen zabojček z zgradb. kockami. 1 polit. puška, glasen strel, nobene nevarnosti, 1 eleg. pravljina knjižica s slikami, 1 velik karton s pešči 1 velik karton s konjenico, 1 vel k karton živine na paši itd. 4 kom. krasnih pregibaj kovinskih igrač. vseh 25 kom. za prav majhno skupno ceno le glđ. **1-75.**
Za deklice: Eleg. vel ka punčka s spalnimi očmi, pregib. udi 1 fini kovinski štedilnik, 1 velik karton s kubinjsko opravo, 1 velik karton z opravo za punčko, sobno opravo, 1 velik karton s kokoši itd. ter 4 komade le-e pregib. kovinske igrače, vseh 25 komadov za prav majhno skupno ceno le glđ. **1-75.**

Posilja se po povzetju.

Naroča naj se pri 2710 3-1

razpošiljalnici H. AUER,
Dunaj, IX/2, Nussdorferstr. 3/X.



Pozor, kmetice in dekleta!
V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrežilo se mi je, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je Kapiro št. II. Isti deluje, da postane lasje gosti do gladi in odstranjuje prhljaj (luskinje) na glavi. Cena (franko na vsak) pošto je: 1 lončič 3 K 00 v, 2 lončica 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Juršič, lekarnar, Pakrac št. 65, Slavonij. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. 2643 10-2

Izdelovanje vseh predmetov za zdravilno. posebno 2280 3

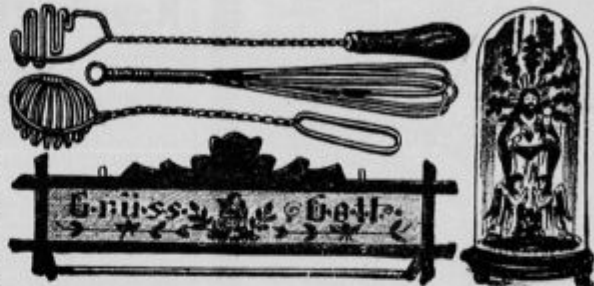
kilnih (bruh) pasov

za moške, ženke in otroka nastanejo po mrti. Pri nekaterih naročilih se mora nastaniti, ali je kila na levi ali na desni strani in nje velikost.

Za vs. zdravilke velika silna leturo, in modra. Instrumentov in aparatov, vseučelne predmetov, plastičnih soopov itd. izdelovanje moderno.

K. PIOTROWSKI, Sv. Petra cesta
Levčeva hiša št. 32, Ljubljana.

Stepalnik, žličar za omake, priprava za krompir vse 3 komade za 25 kr. Držalo za brisačo, umetno izrezljano in vezeno s steklom 25 kr.



Svete podobe v steklenem poklopu 15 cm višine, soke prekrasne 25 kr.

Revolucijo

je provzročila velikanska kupčija naštetih stvari po 25 kr. Da omogočim tudi onim, ki bivajo po deželi, nakup teh neverjetno cenih rečij, sem izdal cenike z nekaj tisoč naslikanih stvari po 25 kr. dobiva se tudi blago po višji ceni. Razpošiljam te cenike na zahtevanje vsakomur poštine prosto, kateri postane gotovo moj odjemalec. 2236 10-9

Izvozna hiša Hermann Auer, Dunaj, IX./2. Nussdorferstr. 3.—X. (krščanska tvrđka).

Loterijne srečke.

Dunaj,	1 decembra	27	77	65	11	60
Gradec,	1 decembra	25	57	65	36	39
Trst,	24 novembra	8	50	87	31	84
Linc,	24 novembra	16	68	27	65	87

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dne 13. decembra 1906.

Govoreče, hodeče in plešoče punčke.



Božični mož

iz fine voln. obleke z otrokomi, pojoč. vse premikaj. le 75 kr.



Prosto leteča in plešoča punčka

Nova prosto tekoča in plešoča punčka je neporušna, teka, pleše sama. Punčka je prav lepa in eleg. oblečena v poljub. barvo. Notranjščina ima izbornu delujočo tekal. mehanizem, ki se s pomočjo peresa in ključa navije in spravi v tir, le 1 glđ.



Govoreča velika bébé
nad pol metra velika pariška glava z lasmi s spečimi očmi, pregibljivi udje 2711 3-1
Le glđ. 2-50.



Kostumna-punčka
s pregib. udi, najfin. in najlepše, kar je možno doseči
1 velikost . . . glđ. 3-75
2 4-50
3 5-75
v različnih, prav finih toaletah.

Edina razpošiljatev, dokler kaj zaloge, po povzetju po razpošiljalnici
H. AUER, Dunaj, IX/2, Nussdorferstr. 3/X.

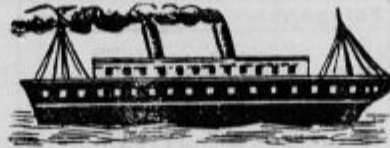
Ali kašljate?

Vas li boli v prsih? Bodite previdni, kajti tudi najmanjši kašelj mora biti znak grozovite tuberkuloze! Vsak ki trpi na kašlju, hripavosti, nahodu, pomanjkanju slasti, ali je sicer telesno slab, naj brezpogojno rabi **315 a**

Halapi-jev
TUBERIN



To je brezpogojno učinkujoče in že neštevilkokrat preizkušeno sredstvo proti bodljajem v prsih, kašlju, kataru v pljučih, prehlajenju, bolih v grlu itd. V prsih bolehaloči halajo Tuberin v vsej deželi. Vzročna steklenica stane K 3.—, velika stekl. K 5.—, in ga pošl. l. a po povzetju, ali če se pošlje denar naprej **Friderik Halapi lekarna pri apostolu.**
Budapest VIII., József körut 64/46.



Cunard Line Trst-New-York je najprejpravnjša, najcenejša in najboljša pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker tod ni dolgo-trajno mračno vožnje po raznih telegrafih, neobnega prevozanja ne premočevanja in sploh nobenih postranskih stroškov mej potje. Par-niki so prostorni, va ni, srtačni in snadni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojavnila daje in karte prodaja glavni zastopnik **2004 31**

Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Nove božične in novoletne
razglednice

- 100 božičnih razglednic, vtisnjen barvotisk dobro izbrane K 2.—
- 100 božičnih razglednic, simbol. slike, naj-finejši barvotisk z zlatimi okraski, le novi vzorci 3.—
- 100 božičnih razglednic, zlato izdel., 20 vrst, najlepš. in najboljše letošnje sezone 4.—
- 100 novoletnih razglednic, najbolj. izbranih, dobrodoča vrsta 2.—
- 100 novoletnih razglednic, razl. vzorci, okra-šene z zlatimi žilami 4.—
- 1 zbirka za poskušnjo, 200 kom božičnih in novoletnih razglednic, dobro izbrane 6.—
- 100 kom. humorist. razglednic, toletne no-vosti 150
- 100 kom. transpar. zabavnih kart 2.—

Razpošilja se po povzetju. Ceniki zastoj in franko.

ADLER & ZEISEL, papirnica za luks. predmete
Dunaj II., Praterstrasse 66. 2559 4

Zaloga bališč za neveste.

Priporočljiva trgovina!

Najbolje in najceneje se kupi blago v veliki izbiri za ženske in moške oblike pri občeznani domači trgovini

Češnik & Milavec
(pri Češniku)

Lingarjeve ul. Ljubljana Špitalske ul.

Velika zaloga najnovejšega sukna, štofa, kamgrna, hlačvine za moške obleke, za ženske obleke najnovejše modno, volneno blago v vseh barvah, perlini kambrik, sa-ten, kotenina, pisana in bela, platno in mnogo drugega. 313 26 22

Zaloga bališč za neveste.



Festavno varenano Vsako ponarejanje in poskuševanje kaznivo.
Edino pristen je Thierryjev 2630 D Balsam 52-49
le z zeleno znamko „redovnica“.
Staročasa nepravilno
proti slabemu prebavljanju, krčem v te-locu, koliki, kašaru, pramni boleznim, influenci itd. itd.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatin steklenic ali ena velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.
Thierryjevo centifolijsko m^o. je, *postavlja mano hat non plus ultra*

proti vsem je tako star m ranam, vnetjem, ravnivam, abscesom in steklenicam vseh vrst. Cena: 2 lončca K 3.50 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Progradi pri Roguški Slatini.

Šteječa s 1200 originalnih zdravilnih pism gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah

Iz prve roke

zato je mogoče, da je naša božična priložnostna razprodaja še za čudovito nizke cene nastavljena.

15 m 84 cm šir. lepša tkanina, jako priljubljena	K 7.80
23 m 78 " " " Kanašas najb. kakovost	11.—
23 m 75 " " " damast gradl, progast	13.75
3 cvetličami	14.50

20 m ostanki slanele za sralce izbran, perilno	K 7.20
20 m platneni celler-ostanki	9.80
20 m barhant za obleke-ostanki	11.20

Umirjeni kosovi za bluze, vez., v različ. barvah	K 2.60
" " " " " " " "	K 4.—, 6.—
" " " " " " " "	Iz mod. šam., zelo eleg K 6.40

1 K mpletna obleka!	
Iz modnega blaga po najnov. vzorcih	K 4.50, 5.50, 6.—
Iz kamgrna v vseh barvah	5.50, 9.—
Iz lodna za dame, zelo priporočilen	6.—, 8.50
Iz cibeline, gladek in po vzorcih	7.—, 7.70, 11.50

1 jedilna garnitura s 6. serveti, belimi, z ličnimi cvetličnimi vzorci	K 4.80, 6.—
1 garn. za kavo, s 6. serv., bel. ali s pis. robovi	K 5.—

Žepni robci z robovi iz atlasa, samo beli	K 1.35 ducat
Modni robci za gospode, obrobljeni z ličnimi cvetličnimi robovi	K 1.90 "
Modni robci za dame, z eleg. robovi	K 3.— "

Naročite takoj
ker ta ugodna prilika traja vsled splošnega povišanja cen samo do novega leta. Izbera vzorcev in ilustriran špeciální cenik zastoj in franko. **2558 5-4**
Krkonoška tkalnica **Heinke & Brod**
Dunaj, I., Augustengasse Nr. 2—D.
Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Hamburg-Amerika Linie
Vožnja traja 6 dni iz Ljubljane za polovico in ostane iz Ljubljane za polovico in ostane
Z najnovjšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parnički
Amerika 24.000 ton **Augusta-Victoria 25.000 ton**
Kaiserin **toraj še enkrat večji**
Korolar do sedaj velik parnički z 8.000 tonami
Pojavnila daje zastopnik: **Fr. Seunig, Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28**
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

IVAN PERDAN, Ljubljana, Cesarja Jožefa trg, priporoča:
Ciril-Methodovo cikorijo
najboljše kakovosti v izvirnih zabojčkih, in
VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zaloga pri Iv. Perdanu v Ljubljani
MAL POLOŽI DAR DOMU NA ALTAR!
Te vžigalice so prid. družini sv. Cirila in Metoda v LJUBLJANI
1 orig. zaboj 50 zavojev 54 K, 2% popusta. **2450 10-6**

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvrušim že 25 let, se mi je posrečilo, časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las, in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je Kapitor št. 1. Cena (tranko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurjič, lekarnar v Pakracu št. 65. Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštнім povzetjem. **2643 10-2**

Krila za dame
Wien gl.d. 260
(prav po podobi)
natlačno vmerjena, najn. kroj, le prima tirol. lodnasisve, drap zelene, olivne, tegeti, črne barve, kakor tudi izbir sukna za gospode, karir in prog zelene, olivne in drap barve.
gl.d. 1.95 konkur. krilo, lepo izvrš. in zelo prim. za strapac z vilitim vrhnim navšivom iz trdn. lodna v vseh barvah, ali iz kovr. sukna gl. 1.95. Vsako krilo se izgotovi posebej. natan. po poslani meri, nikakotovara delo. V mero zadost. prednja in zadnja dotčina, čez pas in v bok. Pošilja po povzetju. **2550 4**
Pri veliki izdelovalnici kril
H. Auer, Dunaj IX/2 Nussdorferstr. 3 D 1.

**Na pljučih in v vratu
bo, ni. — nodušljivi in
bolni na krljju!**

Kdor želi svojo pljučno a' bolzen na krljju, tuđi navrd- vratno, nadušljivost in če je še tako zatašana in se zdi ak ro neodravljiva, obrat za vselej od- poviti, naj se obrne na **A. Wolfek-ja v Berlin N. Weissenburger Strasse 79.** Tisotere zab'ne osjejo zasotvilo za veliko dravi' moč njegovih zdravil. Brošure zasotnj. 2732 8-1



DOMAČA TISKARNA.

Vsak svo. tiskar!

Z mojim kavčuk. tisk. aparatom more vsak takoj tiskati posebne, mastove, okrožnice, uradna vabilid. Enkratni stavek omogoči tisoče natisov. — Cena z vsimi potrebčinami:

65 črk K	1'—	90 črk K	1'40
120 " "	2'—	140 " "	2'50
211 " "	4'—	250 " "	4 80
314 " "	6'—	468 " "	7'20
650 " "	10'—	800 " "	12'—



Za 2 K dobite svtom. pečat „Selbstfärber“ s poljubnim napisom, napisni prostor 38x10 mm. Veči ost 4 (50x15 mm) K 3'—, s 50x10 mm K 4'—
Cena za popolnen aparat z barvo.

J. LEWINSON

Izdelovanje pečatov in livarna kavčuk-črk. **DUNAJ, I 146, Adlergasse 12, podružnica Odesa (Rusko).**

Neugajajoče se vzame nazaj.



Za K 4.—

okusno izdelan kavč. pečat, do 4 vrst besedila, neporušljiv, zelo elegant, javorjeva kasete, z neporušljivo barveno kaseto, kras za vsak pisar! — s kaseto iz papirca in trsnim barvilom le K 3'—

2652 4—2

Ceniki zastoj. — Zastopniki se iščejo.

Zarezano strešno opeko

(Strangalzriegel) prve in druge vrste iz najbolje lovice zaradi preselitve skladišča po zelo ugodni ceni priporoča 2046 5—2

Frano Pečnik, Domžale.

Vino!

Naravna pristna **istrska** in **liška** vina priporoča po sledečih cenah:

Istrsko črno à 16, 18 in 20 kr. liter
Istrsko belo à 18, 20 in 22 kr. liter
visko (z otoka Vis-Lissa) à 18, 20 in 22 kr. liter
in sicer od 56 litrov višje s postaje Pulj proti povzetju 2 15 1

Egidij Vio, veletrgovec z vinom, Pulj (Istra).

Čvrstega in krepkega dečka

poštenih starišev, ki ima veselje do pekovske obrti ter nemškega jezika, sprejme takoj **Josip Valjavec, pekovski mojster, Pusarnica pri Möllbrücken-u (Sachsenburg) Koroško.** 2717

Trgovska učenca (vajenca).

V veliko trgovino z različnim blagom na deželi sprejmeta se

dva trgovska učenca (vajenca)

ki sta dovršila z dobrim uspehom narodno šolo. Isva bodeta se učila brezplačno 3 leta. Preskrbljena bodeta z vsem: stanovanjem, hrano, perilom, obualom tako, da starši, oziroma varuhi ne bodo imeli najmanjšega troška za nje. Znanje tujih jezikov ni potrebno. — Prednost imajo dečki z dežele pred mestnimi. Naslov trgovine pove uvravnitvo tega lista. 2725 3-1

**Schicht-ovo
milo je najboljšje!**



Štirindvajset ur sem prej Močno drgnila, a glej! Jelenje čudovito milo Me brž te muke je rešilo.



Poskusite in priporočite izdelke

Vydrope tovarne hrani v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.



Združena tovarne za volnino prodajajo letos zopet izključno so mení okro, lo 4000 kom. takozvanih

vojaških kočev za konje

za ceno le gl'd 2-20 komad in gl'd 4-20 za par parov franko na d. m. naravnost na lastnike kom. **Ti debeli trajno trepni koci so topli kot kožovina, temno-ivi, osolu 150/200 cm veliki, torej lahko pokrijejo celega konja.** — Različno pisana naročila k se iz 156 je po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na **Steiner-jevo** komisjsko razno iljalnico združenih tovarn za koč, Dunaj II., Taborstrasse 27 g. — Za neugajajoče se zavežem vrniti naprej poslani denar. 2125 8

Mnogoštevilna priznanja in naročila so došla od: vitez pl. **Čarkowski, oskrbníštvo graščine Labers pl. Stephanowicz, velenosrstnik Csendlak, baron Kollersperg, Kaltschmidsko graščinsko oskrbníštvo, Klaudy pl. Poric, veleč. župnik Kegl Pinocz, veleč. župnik Raniow-ki v Stanislawcziku, veleč. župnik Popescu Dzemic Krommer, posestnik v Lichtnu in mnogi drugi.**

Sprejme se učenec

poštenih starišev za **pekovsko obrt** takoj ali pozneje. **Mihael Črno, pekovski mojster na Savi pri Jesenicah, Gorenjsko.** 2693 3—1

Enega ali dva učenca

od 14—16 let stara, poštenih starišev, sprejme takoj v **mizarsko obrt Andrej Goljar mizar v Podgori pri Št. Vidu nad Ljubljano.** 2690 2—1

Učenca za pekovsko obrt

sprejme takoj **Janez Novak, Šutna 13 Kamnik.** 2488 3

Čvrst in krepak deček

poštenih starišev, ki ima veselje do **pekovske obrti** sprejme se takoj pod zelo ugodnimi pogoji pri **Lovro Sučniku v Škofjilok.** 2624 2

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!



Najcenejša, največja eksportna tvrdka!

H. Suttner, urar Ljubljana

Mestni trg nasproti rotovža prej v Kranju priporoča svojo

veliko zalogo finih **švicarskih ur, brilantov, zlatnine srebrnine** v veliki meri po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res fino in dobro, je to, da ga razpošiljam po celem svetu. Na stotine pohvalnih pisem je vsakomur prostovoljno na ogled, da se lahko sam prepriča. 1821 19—16



Prosim, zahtevajte veliki, novi cenik, ki se pošlje zastoj in poštine prosto.

Koverte s firmo
 Izdelane postelje
 priporoča
Katoliška tiskarna

iz rdečega posteljnega inštal. Prav dobronapojeno. Pernica ali blazina, 180 cm dolga 116 cm

širka K 10" —, K 12" —, K 15" —
 in K 18" — 2 metra dolga, 140 cm
 širka K 14" —, K 16" —, K 18" —,
 K 21" —. Zglavnik 80 cm dolg,
 in cm širok K 3" —, K 3 50 in
 58 4" —, 90 cm dolg, 70 cm širok
 K 4 50 in K 5 50. Izdelujem tudi
 po kakršnikoli drugi meri. 3-
 delni modroci iz žime za 1 po-
 steljo K 27" —, boljše K 33" —.

Pošilja se poštine prosto po
 povzetju od K 10" — naprej. Za-
 menja ali nazaj se vrame proti
 povratni poštni stroškov. 0-5

Benedikt Sachsel, Lobos 910
 pri Plzinu na Češkem 2499

Ceno češko perje

1 kg no-
 vega si-
 vega sku-
 bljenega
 dobrega
 gosjega
 perja K 2-
 20

boljšega K 2 40, 1 kg belega
 skubljen. puha podob. K 3 60, K
 5" —; 1 kg najfine. snežnobelega
 skublji K 6 40, K 8" —. Razpošilja
 se po povzetju. Pošiljate nad
 5 kg franko. Zamena dovoljena,
 S. Benisch, Dešenice, št. 7,
 Češko. 2498 10-5

Za 5 vinarjev

si more vsak preskrbeti prednosti pri
 nakupu blaga za obleko, kakoršnih sicer
 ni dobiti, kóor prosí po dopisnici za vpo-
 slave vzorcev pri **veliki trgovini**
bratje Lechner v Gradcu, železna
 hiša. To ne stane nič, na izbero pa ima
 vsak najmožnejše blago za damske ob-
 leke črno in barvano perilno blago, po-
 steljnine, oksford, loden, sukno, vse vrste
 platno za perilo in posteljno opravo, in
 mnogo drugih predmetov, poleg cenika
 o vseh vrstah perila i. t. d. — Zložno si
 more vsak doma izbrati in potem kar
 najceneje izvršiti najboljši nakup. Mnogo
 hiš naroča že celo vrsto let vse svoje
 potrebščine le od tam, ker so se prepričali,
 da ima ta strogo reelna trgovina pred
 očmi edino zadovoljnost svojih odjemalcev.

2126 18-3

Strešne škode

bratlove, suhe, 15 tisoč komadov, se prodajo. —
 Cena po dogov. ru. **Župni urad pri Sv. Joštu**
nad Vrhniko. 2670 3-2

Kislo zelje. 100 kg bto. K 10" —, petršilj, če-
 bulja, kumare itd. po povzetju po-
 nudi Ant. Linek v Znojmu. Cenik na zahtevo. 2701

100 kom. božičnih in novoletnih
razglednih, voščilnih kart, umet-
 niških s slovenskim besedilom, prav finih,
 izbranih **5 kron** zaloga

Wunibald Piann, Dunaj, VI., Wall-
gasse 19, poleg Rajmundovega gledišča.
 Pošilja se po povzetju. Neugajajoče se
 vrne nazaj. 2724 2-1

Ne kupite
nobene ure

dokler niste prejeli mojega vs-
 ikrega cenika:

gld. 1:50  gld. 3:50

nikel. Roskopf ure . . . gl. 1 50
 Golden . . . 2 —
 srebrne . . . 3 —
 z dvojnimi posrovoim . . . 4 —
 z 3 zreb. . . 5 —
 plošč. i. kline ure . . . 3 50
 smer. Golddouble . . . 5 —
 prave Roskopi-1-1-1-1-1 . . . 3 50
 prave „Omega“ . . . 3 50
 srebr. oklepne varilice . . . 1 —
 14karatne zlate ure . . . 8 50
 14karatni zlate veriž. . . 10 —
 14karatni zlati prstani . . . 2 —
 stenske ure — 4 . . . 2 80
 z bitjem liki sv. u . . . 4 50
 z gošbo . . . 6 —
 s kuhavico . . . 2 50
 kuhinjske ure . . . 1 20
 budilke . . . 1 20
 — ponečnik, reče . . . 1 50
 z dvojnimi avtom. . . 1 75
 budilke z bitjem in
 avtonjem liki zvonu . . . 2 50
 Priznate pisno . . . jamstvo, za
 oprimerne var nazaj.
 Razpošilja . . . ovezlja.

Maks Böhnel
 Dunaj, VI., Margare-
 thenstr. 27 (v lastni hiši)
 Zahtevajte moj cenik z
 2000 slikami zastoj in
 poštnine prosto.

Ceno Češke posoljar
perje



1 kg novega
 skubljenega
 K 9 60, bolj
 lega K 12 —
 belega, jako
 mehkega,
 skubljenega K 18 —; kron 24 —
 snežnobelega, mehkega, skub-
 ljenega K 30 —; kron 36 —. Po-
 šilja se franko proti povzetju
 Tudi se zamenja ali nazaj vsamo
 proti povratni poštni stroškov

Benedikt Sachsel, Lobos 169
 2601 v Plzinu na Češkem

Zanimiva ocena iz učenjaških krogov:
Profesor dr. J. Pr. piše na
 rastlinsko destilacijo
„FLORIAN“ v Ljubljani:
 Vašagrenčica, Florian je izvrstno
 — krepičilo za želodec. —

2537 4

Naravni dobri
brinjevec

1950 D se dobi pri 8-9
L. Sebeniku v Sp. Šiški.

Krpalnik
 (The rapid Weaver).
 Najnovjša in izboljšana sestava.
 Igraje se popravijo slabe nogovice,
 pri, volnina in vsakovrstna tkanina naglo
 in umetno, da se niti ne zapazi poprav-
 ljenih mest Vsak otrok lahko najbolje
 dela nanj Cena komadu K 2 40, s kom
 K 6 60. Pošilja se po povzetju ali če se
 pošlje denar naprej. Tovarniška zaloga
L. Silberberg, Dunaj, 2. okraj. Fer-
dinandstr. 20. 26 0 1-1



Izšla je
Družinska
pratika
za leto 1907

S krasno barvano sliko
 Sveta družina na
 ovitku je najlepša izmed
 slovenskih pratik. Nje
 vsebina je zelo zani-
 mliva in raznovrstna ter
 ima mnogo slik. 2381

Cena komadu 24 vln.

Odjemalci na debelo
 dobe ji mnogo ceneje
 pri naslednjih tvrdkah
 v Ljubljani:

Prodajalna „Katol.
 tisk. društva“, Auer,
 Korežan, F. M.
 Schmitt, J. Kordik,
 A. Krisper, V. Petri-
 čič, H. Kenda, F. Igljič
 in A. Turk.

Dobiva se in za-
 hteva naj se v vseh
 trgovinah na Kranj-
 skem, Stajerskem, Ko-
 roškem, v Istri in na
 Goriškem. 5-4



Pozori Čitaj! Pozori
Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih
 zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim
 uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju
 — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu,
 hripavosti, težkem dihanju, astmi — pljuč-
 nem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, vseh siguren.
Cena je franko na vsako pošto za 2
steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K
80 vin. po povzetju ali če se pošlje
denar naprej. — Manj kot 2 steklenici
se ne pošilja. Prosimo, da se naroča narav-
nost od: 2443 10 3

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu št. 65. (Slavonija).

AUSTRO = AMERICANA



TRIEST NEW-YORK

Polniki v Ameriko
 hitro želijo dobiti, po ceni in
 za nesljivo počevati naj se obrnejo
Simona Linetelja
 v Ljubljani **Kotlovorske ulice 20.**
 Vsakovrstna Pojasnila dojo se brezplačno.